

Razgled po svetu.

Prebivalstvo grozi.

Dunaj, 8. feb. — Na prebivalstvo obeh mornarhij je delegacija v Budapešti naredila jako slab utis, ker bodo morali davkoplačevalci oborožen mir tako drago plačati. Delegacija je dovolila za armado \$40,000,000 in za 'ekstra' podporo za mornarico celo \$65,000,000, katera svota se bo razdelila na prihodnja 4 leta. Ker pa so blagajne prazne, si ministri ne vejo iz zadrege drugače pomagati, kot najeti novo posojilo v Franciji ali kot drugod. Ljudstvo je jako razburjeno in občna nezadovoljnost se bere v vseh listih, ker to "delo" delegatov je napravilo celo na največje "patriote" mučen vtis.

Za škofa v Trstu

namesto Nagla, ki je postal koadjutor dunajskega nadškofa, je vendar le imenovan ljubljanski kanonik Karlin. Kranjski klerikaleci so toraj zmagali tudi tu in se sedaj bahajo s tem imenovanjem, liberalci ga pa kristilizirajo.

Petrova skala se ziblje

papež pa škili v Avstrijo, da bi se tam naselili. Taka poročila sedaj prihajajo iz Rima. Nadalje pravi poročilo, da je papež sit provokacij brezvercev in prostozidarjev, ki hočejo v tem letu te provokacije še poostri in so napravili začetek že z znanim Nathanovim govorom. Poročilo pravi nadalje, da bo pobral papež vsa svoja šila in kopita in se izselil iz Rima. (toraj novo prognoziranje?). Namigava se v poročilu tudi, da bi si izbral papež za svoje bodoče bivanje najraje Avstrijo, ker bi ga "častno in prisrčno" sprejeli.

Kranjska "šparkasa" v Ljubljani nika.

Kdor je čital naše članke o nemškem "Kranjski hranilnici" v Ljubljani, je dobil gotovo jasen vpogled v ta denarni zavod, ki stremi v Südmark na čelo, kako bi slovensko deo potujčila. Sedaj ljubljanski slovenski dnevniki prinašajo vesti o Kranjski hranilnici in sama vlada se ne upa poseči vmes, ker Kranjska hranilnica v Ljubljani že v resnici **PROPADA**.

Slovensko časopisje svari rojake v Ameriki, da bi se vnaprej zaupali denar Kranjski hranilnici. Danes plačuje "Kranjska hranilnica" se vloge in obresti, prišel bo pa kmalu čas, ko tega ne bo več mogla in bodo izgube neizogibne.

Gorje nepredvidnem! Tisti, ki bodo zadnji prišli po svoj denar bodo dobili od goldinarja samo 70 ali 80 krajercjev in za Vaše vloge pri "Kranjski hranilnici" v Ljubljani ne jamči nihče.

Pozor torej!

Interesantni manevri.

Berlin, 8. feb. Na tukajšnjem vojaškem polju so bili večeraj zvečer manevri. "Interesantno" je bilo gledati puškine — kroglice, ki so za seboj puščale svetlobo. Tudi raketi in drugi eksperimenti so se poskušali in dobro obnesli, tako, da se je vojake, skrite v snegu lahko opazovalo in streljalo. Nemci so vsi iz sebe!

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:		
za \$ 10.35		50 kron,
za \$ 20.45		100 kron,
za \$ 40.90		200 kron,
za \$ 102.25		500 kron,
za \$ 204.00		1000 kron,
za \$ 1018.00		5000 kron,
Poštarina je všteta pri teh svotah.		
Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto in hranični urad v 11. do 12. dnehi.		
Denarje nam pošlajte je najprišljiveje do \$25.00 v gotovini in priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.		
FRANK SAKSER CO.		
82 Cortland St. New York		
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio		

"ČRNA SMRT."

Na tisoče oseb umrlo na koleri.

Harbin, Mandžurija, 9. feb. — O strašni morilki kugi ki vlada sedaj v Aziji se piše vsak dan, ljudstvo pa le nima pravih podatkov in se, skoro bi rekli, za to strašno vest ne zanima. Do danes so našli do 6000 mrtvih in to samo v mestu Harbin! 4800 je od teh Kitajcev; 1000 jih je umrlo v ruskem oddelku mesta. Okoli mesta gore grmade in na njih se eve-rejo okuženi. Zdravniki iz celega sveta prihajajo na željo kitajske vlade, da opomorejo in uničijo grozno morilko; umrljivost je pa tudi med zdravniki velika, ravno tako med njihovimi strežniki in nosilci okuženih.

Stvari ki so se v Evropi v sedemnajstem stoletju doigrale, se sedaj ponavljajo. Vse govori o "črni smrti" in prebivalstvo beži na vse kraje. V začetku kuge so Kitajci mrtva trupla skrivali pred zdravniki, da jih pokopljejo po verskem starem običaju. Sedaj pa, ko so sprevideli, da imajo zdravniki prav in ne oni in njihova vera, sedaj je brat proti bratu, žena proti možu in hčer zoper mater. Tisti, ki so od kuge napadeni, jih spode na cesto, kjer morajo umreti od lakote ali pa od kuge. Nekateri nagi rjove po cestah in si grizejo roke in noge a nihče se več ne zmeni zanje, ker je stvar že prenavadna. Zdravniki in strežniki in nosilci nosijo na obrazu maske in telo ovito v bandage.

Kar se doigra vsaki dan na Harbinskih ulicah ni mogoče popisati; čast evropskim zdravnikom, ki hodijo v gotovo smrt za bližnjega.

Manifestacija delavstva.

Berlin, 7. feb. — Ob prihiti pogreba social demokratičnega poslanca in ljudskega prijatelja Paul Singer-ja, je organizirano delavstvo najsijajnejše manifestiralo. Pri pogrebu jih je bilo — 175 tisoč in ves Berlin je bil pokonci in se čudil, da je kaj takega mogoče.

Smo se daleč za Nemci!

Parlament odprt.

London, 7. feb. — Kralj Juri in kraljica Mary sta prvič otvorila parlament v hiši lordov.

Govor kralja je bil kratek in nezanimiv. Spominjal se je svoje ga očeta, kralja Edwarda; našadlje zveze z Japonsko; z mahinacijami Perzije. Nadalje je spodbujal parlament, naj deluje po najboljši moči za ljudstvo.

Japonska proti koleri.

Tokio, 8. feb. — Vlada se jako boji, da se kolera razširi tudi na severne dele Mandžurije in še lahko na samo Japonsko. Dr. S. Kitasate je poslan z več drugimi zdravniki, da nesrečo odvrnejo. Japonska vlada jim je dovolila \$500,000 podpore.

Sestanek kraljev.

Rim 8. feb. — Sem je prišlo poročilo, da cesar Viljem marca meseca obišče italijanskega kralja Viktor Emanuela; ravno tako se govori da pride ob istem času angleški kralj Juri in Norveški kralj Haakon in francoski predsednik Fallieres. Kralj Peter bo prišel v Rim 15. feb. V Rimu bodo velike slavnosti, ker se bo obhajala 50 letnica razglasenja Rima kot glavnega mesta cele Italije.

Kam gre denar.

Nek Italijanski časopis iz Rima pravi, da so v privatni blagajni pred kratkim umrlega papeža vsega blaginčarja Alfonza Vinciguerra, našli 1,000,000 lir denarja. Pismo, ki ga je njegov sin zraven denarja našel pravi, da mu je ta denar izročil prejšnji papež Leo XIII. proseč ga, naj ga hrani do smrti ter še le potem izroči njegovemu nasledniku. Gornji list pa zatrjuje, da se je Leo hotel za vsak slučaj preskrbeti, kar je zelo vrjetno, ker je dokaj razkošno za jetnika živel.

Iz delavskih krogov.

Štrajk krojačev v Chicagi je končan.

Grozen je bil ta štrajk, ki je trajal 22 tednov. Policija je neusmiljeno nastopala, da brutalno in ne glede na to, so krojači vendar deloma dobili kar so zahtevali to je, da se jim je tvrdka Hart, Schaffner & Marx podala ter sprejela vse njih predloge. V ostalem pa je ta štrajk tako izpadel da nihče ne ve pri čem je, ni na kaki podlagi se je zaključil ta boj.

Med štrajkarji je bilo skoraj polovico takih, ki imajo svoje lastne domačije, ki so prvih par tednov vstrajali potem pa šli skebat, in med temi garjevci je bilo tudi par Slovencev.

V podporo

štrajkarjem v Pennsylvaniji. 28. januarja so v Yale, Kans. sameci vprizorili veselico. Čistih dohodkov je bilo \$14.20; k tej svoti sta še prispevala Vinko Straus \$2.00 in Matevž Izlakar 50c. Toraj skupaj \$16.70 in jo darovali za štrajkarje. Svoto smo prejeli mi in odposlali na pristojno mesto. Iskrena hvala požrtvovalnim yalskim pečlarjem. — Rojaki, posnemajte jih!

Za stradajoče kitajce.

Kongresman Humphrey iz Washingtona je 4. t. m. v državnem kongresu postavil predlog, ki določuje, ako bo sprejet, da naj vojni tajnik oskrbi čimprej prevoznih živih stradajočim na Kitajsko.

Lepo je to, in vse hvale vredno, a domačinov ki gladi in mrazu umirajo pa noben hudčič ne viti. Kapitalisti znajo; že čez en milijon vrednosti so nabrali za gornji namen, sedaj iščejo prevoza milodarov, in zopet se bo ameriška patrijotična sreča v tujezemskih publikacijah slavilo, — a tebi ameriški delavec figo.

Pod Morganovo kontrolo.

Brzojavna poročila iz New Yorka javljajo, da so že vsi mesečniki in tedniki, to so takozvani "magazines", ako že ne Morganova last, pa pod njegovo kontrolo, razen treh v vseh Zdr. državah. Ostali magazini, ki se niso pod njegovo kontrolo čutijo pa njegovo jezo, in tako nesmorejo pisati kar bi hoteli ali morajo pa trpeti jezo kapitala newyorške Wall ulice.

Kdor ve ceniti moč vseh teh magazinov bo tudi vedel, kaj naj pomeni kontrola enega človeka kot je Morgan nad njimi.

Leo Deutsch.

New York, 7. feb. — Leo Gregovič Deutsch, slavni ruski revolucionar si je izbral za stara leta mesto New York, za zadnje pribežališče.

Deutsch je poznan po celem svetu po svojih delih kot "Šestnajst let v Sibiriji" in "Moj beg iz Sibirije" idg. Z 18 letom se je Deutsch pridružil ruskim revolucionarjem in bil dvakrat prijet in poslan v Sibirijo. Bil je 16 let vklenjen v železje in opravljal najtežja dela ob kruhu in vodi v sibirskih rudnikih. Posrečilo se mu je uiti. Prijeli so ga pa zopet in ga poslali nazaj v Sibirijo, a posrečilo se mu v drugo uiti in bežal je v Pariz, kjer je bil urednik lista "Glas ljudstva". Tudi v New Yorku bo začel izdajati ruski napredni časopis.

Amerika protestira

Carigrad, 7. feb. — J. Ridgeley Carter, ameriški poslanik za Rumunijo, kateri je sedaj sprejel tudi začasno poslanstvo v Carigradu, ker je Straus odstopil, se je danes pri turški vladi pritožil in protestiral, da se proti ameriške mu blagu na tihem izvršuje boj-kot.

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO.

Razne novice.

LINCOLNOV ROJSTNI DAN.

12. feb. je Abraham Lincolnov rojstni dan. Kolike slave si je to ime priborilo med ameriškim ljudstvom, je vsakemu znano. — Lincolnov rojstni dan je povzdignjen v praznik; le nekatere južne države, kjer je najbolj vladalo suženjstvo, se praznik ne obhajajo. Pa to Američanov ne moti. Posebno Črnci vedno Lincolnov rojstni dan na najlepši način praznujejo in se spominjajo njegovih besed kot kandidata za predsednika, ko je rekel na suženjskem trgu: "Če mi bo dana prilika, da bi to zalego udaril, jo bom udaril močno!" In res, velik mož je svojo obljubo izpolnil in kri je tekla v potokih. En milijon ljudi je zgubilo v meščanski vojski svoje življenje za "črno" kr. In ko so mu "ljudski politikaši" (današnjega kalibra) nasvetovali neke vrste "kompromis" a jim je javno zalučal v obraz: "Lahko goljufaste nekatere ljudi celo njihovo življenje; lahko goljufaste nekatere ljudi le nekaj časa; ne morete pa goljufati vseh ljudi, ves čas!"

Da takih ljudskih predsednikov Amerika ni imela na izbero ve vsak. Abraham Lincoln se je iz priproste delavca povzdignil v najvišji stan, ki stoji ameriške mu državljanu na razpolago.

Ker je sam trdo dvoril in pozneje vozil težke splave po Mississippi reki in si tako v potu svojega obraza služil vsakdanji kruh, je to potem, ko je postal predsednik, vedno imel pred očmi in bil opravičeno rečeno: ljudski prezident, ki se je držal zvesto gesla: svoboda, bratstvo, enakost. Ko se je hotelo zatrei prosti govor, je vzkliknil: "Naj kraljuje prost govor, svoboda časopisja in prosto ljudstvo."

Naj živi Abraham Lincolnovo ime, dokler se sme svobodno govoriti.

Lincolnu spomenik.

Washington, 8. feb. — Senat je dovolil \$93,678,582 za vojaštvo; zraven se bo za celo armado uredila zobotehnika in se bo vojakom zdravilo zobovje zastoj. Po desetletnem boju je bil tudi sprejet predlog z 141 proti 39 glasom, da ima vlada pravico kupovati poslanikom, konzulom in odposlancem v Inozemstvu poslopja in zemljo.

Ker se bliža Lincolnov rojstni dan, je senat sklenil, da se nepozabnemu predsedniku postavi velik spomenik v Washington-u, ki naj bi stal \$2,000,000. Predlog je bil soglasno sprejet in se delo poveri največjim umetnikom.

Washington, 8. feb. Vlada je naročila dr. R. P. Strong, ki je sedaj voditelj ameriškega rdečega križa na Filipinih, naj se takoj poda v Mandžurijo, da deluje proti koleri in jo zraven študira.

General Cronje mrtev.

Klerksdorp, Transvaal, 6. feb. General Pief Cronje, eden najbolj slavnih generalov iz bursko-angleške vojske, je tu v starosti 77 let umrl.

(Cronje je otrok nekega Hugenota, ki se je iz Holandske preselil v Transvaal, Južno Afriko v Bursko ozemlje.) Že v svoji rani mladosti se je junaško bojeval proti črncem in Angležem. V letu 1881 je prisilil zvitem potom trdnjavo Potchefstoon, da se je podala. Leta 1896 je preprečil Jamensov napad na Krügersdory. V času bursko-angleške vojne je bil svetovalec v Krügerjevem štabu. Lord Roberts ga je napadel z 60,000 možmi in 125 velikim topovi. Cronje je imel samo 5000 mož in se je udal, kar so mu Buri jako zamerili.

Leta 1902 je bil v Ameriki in predaval o vojski in nabiral denar za svoje tovariše, da bi si od Angležev zopet mogli kupiti ukradeno zemljo.

V snegu in ledu.

Zima, ki je za 14 dni se spremeni v južne dneve, je z nedeljo zopet pritisnila z vso robostjo in zahtevala tudi v našem mestu pet človeških žrtve. Poulična in nadulčna železnica sta se komaj pregibali pod težo snega. Škode je milion dolarjev. Največ od tega miliončka gre na škodo transportnih, brzojavnih in telefončnih družb. Mrtvih ljudi, žrtve zime, je do danes najdenih pet. Dva sta se obesila, ker jima je brezdolje in novi sneg vzel vso energijo za daljše eksistiranje. Poškodovanih je pa na legije.

Pa tudi konjem se godi slaba in si lomijo na debelo noge radi zdrsnelosti.

"Velika vojska" brezposelnih je pozdravila sneženi vihar, kot odrešitelja, čeprav samo za par dni. "Jack Frost" jim je prišel kot dobrodošel gost.

Mestni očetje so se "brani" izdati (kaj je njihov) denar za "nepotrebno" odkidovanje snega. Železniške družbe so pa na mestno upravo (!) skočile kot histerične in grozile z "ordinancami" in tako se je denar moral dati za čiščenje ulic in malo zaslužka napol izstradanim državljanom, namesto, da so sami ta denar spravili v svoje žepe. Imamo v resnici vse časti vredno mestno upravo!

Tepež za Tolstojovo zapuščino.

Peterburg, 7. feb. — Skoro vsak dan se bere v časopisih o Tolstoju, oziroma o vdovi Sofiji Tolsti, katera zahteva, da se zapuščina pokojnega Leva spremeni v toliko, da ne bodo še vnaprej lastniki zemlje mužiki, kar jim je daroval umrli filozof, temveč, da se ji povrne zemlja nazaj, ker rabi za sinove. Posebno jezo goji do mlajše hčere Aleksandre, katero je pokojni učenjak najbolj ljubil. Tolstojev testament se nahaja v Tolstojevem muzeju v Moskvi.

Celo stvar imajo sedaj v rokah odvjetniki. Če se bo dana zemlja vzela mužikom, bo s tem zadnja želja velikega moža neizpolnjena in kršena.

ROJAKOM

v Clevelandu priporočamo g. **Jerneja Urbasa**, kot zastopnikom Glas Svobode. G. Urbasov naslov je 982 E. 67. St.

Cleveland, kot ena največjih slovenskih naselbin potrebuje najbolj stalnega in zanesljivega zastopnika in z pridobitvijo g. Jerneja Urbasa bo gotov za list in naročnike Gl. Sv. jako ustrezno, ker živa imenovani gospod vseobče zaupanje in kdor ga osebno pozna, ga ve ceniti po delavnosti in ystrajnosti.

Priporočamo ga torej Slovencem v Clevelandu in želimo, da mu ob novem poklicu stoji prijateljsko na strani.

Upravništvo ozir. lastništvo "Slovenskega Naroda" v Puebli, Colo opozarjamo na poštenost dolgorpstežna in zvestobo v hiši, ako je lastnik slučajno oženjen, da ne bo potem tudi od Vas zahteval \$500 za žrtev, ko bi imel pričati pri razporočitvi. Ker pri njem ni le urbi et orbi pač še urgi et orgi. Tozadevna pisma, kakor tudi sodnijske prepise iz stare domovne, ko je bil Cok že sedemkrat kaznovan radi Unterfälschung, so na razpolago.

Ni častno za noben časopis, dati zavetje takemu svinjarju, kot je Cok.

Gosp. Coka samega pa tudi opozarjamo, dokler se dela, da poplača svoje dolgove vsaj v Pullman svojim ožjim prijateljem in Nemeem od katerih je izvabil denar.

Listnica uredništva.

Dopisi ki niso v današnji številki, pridejo v naslednji na vrsto.

Mesine novice.

"Pojasnilo".

Od avstro-ogrškega konzulata v Chicagi smo prejeli neko vrsto "pojasnila", katerega pa ne moremo priobčiti, ker nečemo poročila, ki smo jih že priobčili pred mesecem dni še enkrat ponatisniti. Za tako počasne si nismo mislili gg. uradnike pri avstro-ogrskem konzulatu. Zraven sloni pa poročilo na **napačni podlagi**. Konzularstvo govori o "denarnem polomu" na Kranjskem. (Ne pove pa, da so ga klerikalci inscenirali.) Največja nesramnost od konzularstva pa je ta, da v svojem "pjasnilu" agitira za klerikalno "Ljudsko posojilnico" in pravi da uživa "splošno zaupanje". Radi bi vedeli, zakaj nas imajo ti gospodje, z g. konzulom Silvestri na čelu?

Napredujemo ka-li?

Sedaj v prvi in sicer nekako pred enim tednom po moči so pri mostu na Centre ave. in 16 cesti uprizorili dva Slovence in neki Hrvat cestno tolovajstvo. Neke mu pasantu, Slovaku, ko je na povelje vzdignil roki kvišku, so pobrali okolu \$22. Hrvat zagledavši nekoga prihajati, jo je še pravočasno odkuril, a oni ki so prišli so bili slučajno detektivi, in Slovenec res nima nikjer sreče, sta se znašla pa v rokah pravice, in sedaj preiščujeta ameriško svobodo v špekhamri. Koliko ričeta jima bodo določili se še ne ve. Sodnik se je izrazil napram časniskarem poročevalcem, da se še ni pripetilo, da bi sodil Slovence radi "rok kvišku".

Model ladje Mauretania.

Lep model brzoparnika Mauretania je postavljen za ogled v izložbenem obzoru trgovine Alexander H. Revell & Co., na Adams cesti tu v Chicagi.

Model ni samo izvrstno ročno delo umetnika temveč je tudi iz finega mahogany in obdelan z jelkom in glaževino prve vrste. Velikost 18 čevljev in 3½ inčev dolgoti 3 čevlje 5½ inč, v širokosti 5 čevljev in 5½ inč in tehta 3,500 funtov.

Na modelu se lahko vidi "screw" brezžično postojanko, krov ladije in kapitanovo kabino in njegov most. Krasen model je stal \$12,000 in ga priporočamo rojakom v ogled če se nahajajo v bližini mesta ali so tam po poslih.

De Kalb, Ill.

Rojaku Frank Kokalj je 25. jan. t. l. umrla edina petletna hčerka in se je pogreba udeležilo veliko število rojakov; da živa Kokalj družina povsod simpatije je najbolj pokazal lep pogreb in udeležba od strani Slovencev.

Materi in očetu naše sožalje!

Vabilo na PREDPUSTNI KONCERT PEV. SKEGA DRUŽTVA "SLOVAN"

v nedeljo, 12. feb. 1911 ob pol 7 uri zvečer v Frank Medosh dvorani, Ewing ave. in 95. cesti.

Spored bo jako zanimiv in razen Slovencev in Hrvatov, nastopi tudi nemški pevski zbor "Männer Chor".

Slovenska godba

bo tudi skušala oživeti rojake in rojakinje in vse kaže, da bo koncert prve vrste.

Za ljubitelje slovenske dramatike se je tudi poskrbelo in se bo igrala nad vse komična enodejanka

"BRAT SOKOL",

povzeta iz slovenskega malomesnega življenja. Nastopijo najboljše moči dramskega odseka društva "Slovan".

PO IGRI PROSTA ZABAVA IN PLES.

Začetek, kakor že omenjen točno ob 6:30 zvečer v nedeljo 1. februarja.

Igra slovenska godba.

Vsi dobrodošli!

ODBO.

Zahodna Bolniška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena 25. aprila in inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravensdale, Wash.
Tajnik: FRANK TOSTOVRSNIK, Box 70, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: IVAN ŠKUFCA, Ravensdale, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JOS. BURGAR, Box 107, Cle Elum, Wash.
ANT. LUČIČ, Box 499, Cle Elum, Wash.
J. PETKOVŠEK, Box 499, Cle Elum, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
PAUL KOLAR, Box 337, Cle Elum, Wash.
CIRIL ERMENC, Box 142, Taylor, Wash.

Groga in drugi.

SPISAL RADO MURNIK.

I.

"Pri kraji je tvojega slu-
ge modrost!" Aškere.

Tisto noč je imel Groga kaj ne-
mirne sanje. Zdelo se mu je, da
sta odstopovala z majorjem v ve-
likanskem balonu na luno. Kozol
je bil namreč odjenjal gospodo-
vim prošnjam, ko mu je major
obetel, da gresta prvič in zadnjič
z zemlje, in da bodeta gori na me-
secu takoj bratovščino pila. In
res, pri kupici brinjevca sta se po-
bratila. Potem je major takoj na-
biral nekov rožmarin, katerega
je zalotil v razorih. Groga pa je
grabil srebro, posejano po luni na
gosto in debelo, kar oboroč in ga
tlačil v žepe, v škornje in kamor
je mogel. "Sedaj pa le naglo do-
li, ti major, da se preveč ne nava-
diva, sicer bodeva še mesečna!"
potikal je majorja prijateljski in
vteknil se lep kos svetlega srebra
pod srajco "za stare dni". Major
se je urno spustil po dolgi, dolgi
vrvi zopet na zemljo in pomagal
Grogi, naj pride tudi on. Spustil
se je tedaj tudi Kozol. Toda pre-
težak je bil. Preveč se je bil na-
basal. Tisti kos lune, za katerega
sta bila privezala vrvi, ugomol se
je, in Groga je padal, padal...
Strašno hitro je šlo. "Da bi se le
ne razletel!" skrbelo je Grogo.
"Prav mehkega se naredi!" In
veter ga je zanesel, in padel je
Kozol v sredo Blejskega jezera in
splaval. Prišel pa je hud vrtnec
in vlek Groga na dno, da se je
udiral vedno bolj. Čudno pokaje
so zabučali valovi — in Groga se
je pogreznil. Tačas se je vzbudil
in videl, da se mu je udrila poste-
lja.

Kako pa se je trudil odsihdod
pokazati svojo hvaležnost "go-
spodu in drugim," o tem naj pri-
povedujejo naslednja poglavja. V
tem poglavju bodi omenjeno samo
še to, da je razbil, premišlju-
joč veselje svojega rešenega "pol-
majorstva", brez nobene slabe
namere jedno izmed dvanaestorice
tankih kavnih čašic od najlepšega
sevrškega porcelana.

II.

"Géronte: Que diable alloit-il fai-
re dans cette galère?
Ah! maudite gelère!"
Molière.

"Jasno in gotovo, ma chère! Le
vse dobro je, kar vam želim prav
od srca. Ni tebi, ni drugim ne bo-
de žal, nikdar žal, ljuba svaki-
nja, ako se ravna po mojih na-
svetih. Nisem se zastojal šolara in
trdi šoli življenja, draga Ana!"

Te besede je bolj šepetala, ne-
go govorila stariška dama veli-
ke, šiljastega, voščeno-prosojnega
nosu, tankih, strogo črtanih ust-
nic, s temnimi sencami pod očmi.
Sedela je v naslanjaču tako sve-
čano-elegantno in gledala tako
resno, oholo, mrzlo, praznično in
odločno kakor trdo emancipirana
učiteljica kakega zavoda za "viš-
je hčerke". Vsa je plaval v eter-
skih čipkah: čipke okolo vrata,
čipke pod vratom, čipke ob roka-
vih, čipke od prsni, čipke na čepi-
ci — zdelo se ti je, da se vse te
čipke zdajci vzdignejo v zrak in
poneso gospo Emilijo pl. Jeliče-
vo v neznane višave. Črnosvilena
obleka, časih rahlo šumeča, skrb-
no spleteni lasje, okolo temena že
nekoliko osiveli, tihi, vender od-

ločni glas, vsa osebnost, vsak gi-
bec in vsaka guba — vse je kaza-
lo malenkostno natančnost in na
obe oči slepo njeno zaljubljenost
v leseno etiketo. — Kar se tiče
"trde šole življenja", dovoljena
bodi "faktiška opazka", da je
gospa pl. Jeličeva nekoliko pre-
tiravala. Kruta usoda jo je pehni-
la v nežni dobi osemindesetih
let bogatemu staremu samscu v
odprte roke. Ta čas se je pričela
tista "trda šola življenja", pa ne
gospo Emilijo, temveč gospodu pl.
Jeliču, ki je siromak doslej lepo
mirno živel v temnih zmotah ne-
oženjenega ljubljence posvetne
sreče. Sladki pojem o prosti vol-
ji je v svojem slovarju takoj iz-
brisal prve "medene" dni s sr-
mežljivimi solzami v očeh in s trp-
ko žalostjo v oženjenem srcu. —
Spoznal je, da bi bil poleg go-
vorniških zmognostij gospe so-
proge sam Demosten le ubožček;
zato je odgovarjal nje daljšim
razlagam in razpravam kratko in
udano: "Oh, Emilija, Emilija!"
Tako je izhajal, dokler mu ni pri-
šla zadnja ura. Zgolj od veselja,
da sme zopet jedenkrat ravnati
prostovoljno, volil je svoji objo-
kani soprogi obe dolenski gra-
čini, bogate vinograde, gozde,
polje, hranilnične knjižice, vred-
nostne popirje in druge posvetne
sladkosti.

Odslej je nosila gospa Emilija
"življenja težko pezo" in svoje
lahke čipke sama. Nje visokost
je vzrasla na vatlje in kilometre.
Vsako leto pa je posetila Stoj-
anova za mesec dni ali za dva me-
seca v Ljubljani in na Javoricah
na posebno nezadovoljnost brata
majorja in obči nemir vseh dru-
gih. Grad je bil skupna svojina
obeh bratov, majorja Pavla Sto-
jana in odvetnika doktorja Iva-
na Stojana, pa bogate sestre Emi-
lije pl. Jeličeve.

"Ma chère, ljuba svakinja in
draga Ana", trije naslovi, jedna
sama oseba, je bila soproga odvet-
nika Stojana. V srednjih letih,
vedno še lepa, je bila le nekoliko
prebujni oblik in jako flegmati-
ška. Pregloboko se ni nikdar za-
mislila, nego živila je vedno v
jednakomerni plitvi zadovoljno-
sti. Z možem sta se strinjala in se
ljubila, kakor bi ne bila nikdar
v zakonu.

Opravljen je bila v temnosiv-
kasto poletno obleko, vender brez
onih dodatkov in prištkov, kateri
smo se čudili ob gospe Emi-
lijici.

Dami sta sedeli v hladnem sa-
lonu, v katerem so bile zavese na
pol zastrite, steklena vrata, drže-
ča na balkon nad parkom, pa
skrbno zagrinjena in zaprta, da
bi hranila zunanji soparici popol-
danski.

"Svet poznam kakor malokdo,"
nadaluje gospa pl. Jeličeva in si
pahlja za lično pahalnico dolgo-
časni obraz. "Zato se nadejam,
da odobriš, kar ti sedaj povem."

Svakinja jo mirno posluša, tiho
sklonjena nad pisanim vezilom
in počasno vbadajoč iglo.

"Dekleta v nekih letih" po-
vzame zopet teta Emilija, "si
namreč domišljujejo, da si le one
same lahko izbere pravega moža,
in da drugim ob tem ne gre nič
besede. Kaj pa ve neizkušeno de-
kle o življenjskih razmerah in za-
htevah? Treba torej, da o takih
prilikah kdo svetuje tem mladim

modrijankam še o pravem času,
da niso potem žrtve zaljubljenih
romantičnih nazorov. — To se ti-
če tvoje Milene, ljuba Ana!"

"Milene?" začudi se malce go-
spa Stojanova. "Kako misliš to?"
"Da, da, Milene! Milenica na-
ša je sicer pametna, ali — lahko
se zgodi, da je veterinjak ali ni-
manje preslepi mlado glavo. —
Vedi, da se jaz nečem več omoži-
ti; otrok nimam. Tvoja Milena in
Stanka sta moji dedičinji. Njiju
teta in kuma, izberem jima tudi
dostojne ženine. Stanka je še pre-
mlada, za Mileno pa sem že po-
iskala. Nikar me ne glej tako
prestrašeno... Vedi, da nimam
predsodkov o plemstvu. Ali, naj
reko ljudje, kar hočejo: mnogo
več veljaš, ako imaš na posetnici
krono ali grb. To vem dobro. In
vedi torej, Milena dobi plemenit-
tega moža. Kaj meniš, kdo mi je
v mislih?"

Svakinja jo nemo gleda. O-
prezna tetka pa hiti, ne brez ve-
selja in ponosa: "Baron Lahn-
berg, katerega sem uvedla letos,
v našo hišo. V Berlinu ima strij-
ca, kakor mi je sam pravil, strij-
ca, ki je zelo bogat in brez otrok.
No vidiš! Ali si zadovoljna ž
njim?"

"Jaz že; tega pa ne vem, kaj
poreče Milena."

"Kako si čudna! Devetnajst-
letno dekle ni da bi kaj reklo. Pa
saj je Milena pametno dekle brez
nobenih nazorov."

"In če bi se upirala?"
"Svoji sreči bi se upirala. Beži
no! Stavim kaj, da ji ugaja ga-
lantni kavalir že zdavna. Reci ji
o priliki kaj besed."

"To je težko. — Pa saj je še
premlada?"

"Premlada? V najnevarnejših
letih, pravim ti. Ali veš to? No,
govorila bodem pa jaz z njo, ako
ti neče. Ravno prihaja."

Starejša hčerka Stojanova, Mi-
lena, ki je stopila sedaj v salon,
je bila preljubko dekletce, "ros-
na rožica", ki je v pusti salon
prinesla nekaj kakor sladke vo-
njave in svežega klitja pogorskih
gozdov okrog Javoric. Stavim
kaj, prijazni bralce, da bi bil
rajnji Platon temeljito preosno-
val svojo teorijo, da je kdaj vi-
del te čiste, nežne in mehke po-
teze mladega obraza, polnega
jasne miline, to dvojico črnih,
mirno se smejočih, nekoliko san-
javih zvezd, ta na pol še detin-
ski, na pol resni ponos prave žen-
ske plemenitosti, ta harmonijski,
vitkobujni stas in v licih te jami-
ci, v katerih so se domače gracije
naselile in "se igrale skrivni-
ce."

"Ljuba Milena", izpregovori
teta Emilija po nekaterih ovink-
kih in ogleduje fotografijo, ka-
tero je vzela z mizice raz stekle-
no stojalo, nasajeno na srebrni
podstavi, "ljuba Milenica, kako
ti kaj ugaja baron Lahnberg?"

"Rekši, dama strogo opazuje
obrazek Milenin in čaka, kdaj se
pojavi na njem ona znana izda-
jalna rdečica, ki pove mnogo-
krat več, nego sto besed. — Toda
nežna polt se ni izpremenila mla-
denki niti za senco. To seveda že
ni kdo ve kako prijalo stari go-
spe, že menj pa ji je ugajal Mile-
nin odkritosrčni odgovor.

"Gospod Lahnberg? Oh!" za-
smeje se Milena in sede poleg te-
te. "Ali veste, kako mu pravi
sođnikova Minka? 'Pipifaks' mu
pravi, in nam drugim se zdi to
ime prav srečno izbrano. Ah, ma-
ma, Pipifaks, to je res dobro, ali
ne?"

"Ali, Milena!" posvari jo go-
spa Jeličeva, položivši slako na
staro mesto, "ne tako glasno! To
se ne spodobi za take mlade da-
me, kakor si ti. To ni lepo! Govo-
ri tišje? Kako pa imenujejo ba-
rona tvoje prijateljice, nam ni
treba vedeti, kaj ne, Ana? Ali ni
Lahnberg kavalir od nog do gla-
ve?"

"Kavalir, res, teta! Čakajte,
kaj mi je doktorjeva Elza vse po-
vedala o njem, kakšne 'vtiske' je
delal zadnjih štirinajst dni po
Ljubljani. Zjutraj, to se pravi,
proti poldne, kadar je vstal in se
šel sprehajati, stopil je komaj
čez prag, in že uzre mlado de-
kle, iz šole gredoče. Pogleda jo,
veste, tako svetlo jo pogleda sko-
zi monokel, namiznike ji, mi-
lostno se ji nasmeje — in že je u-
boga gospodičina izgubljena! O-
na zardi, povesi oči, gospod Pipi-
faks pa nadaljuje zmagovito svo-
jo pot in sreča celo kohorto pri-
pravniških kandidatov, vračajo-

čih se domov. Mnogo jih je, pa
Pipifaks ne izpusti nobene. Vsaki
privošči vzpodbuden pogled in ga-
lanten nasmeh. In tresejo se pisa-
ni solnčniki in šolski zvezki v
nežnih rokah, in burneje vtriplje-
jo srca oh! Toda Pipifaks..."

Dalje prihodnjič.

DOPISI.

Barberton, O.

Uredništvo Gl. Sv.: —
List Gl. Sv. se mi jako dopade,
pošiljam za ostalo naročnino in za
leto 1911. Tudi bom povsod agi-
tiral za ta list in upam da bom
imel uspeha.

Kar se dela tiče je tu bolj slaba
in se delo težko dobi. V tovarnah
se dela 4—5 dni v tednu. V dru-
žtvenih ozirih smo že precej na do-
brem stališču. Tudi trgovstva se
jih je več prišlo, kot grocerij-
stva, a vsi falirajo. Pravega vzro-
ka ne vem temu. Vsak pravi, da
denar, ki ga je založil, je zgub-
ljen, da, celo saloonar nam je po-
begnil, čeprav nas je večina pri-
jateljcev ječmena. Seveda, preje je
imel v rokah kopita, potem pa kar
naenkrat "business" to ne har-
monira vedno. No, pa vsak lahko
riskira in poskuša; vsak je svoj
gospodar.

Tu pri nas bi obstal dobro kak
pek. Dobili smo pa novega saloo-
narja. Slovenca, ki zgradi tudi
dvorano za društva in veselice,
za kar se vsi zanimamo.

Pozdrav vsem čitateljem.

L. Bolant.

Springfield, Ill.

Uredništvo Gl. Sv.: —
Delavske razmere so tukaj se-
daj jako slabe. Sicer je mnogo
premogovih rovov a vsi slabo de-
lajo, le v Central jami se dela
vsak dan, pa tudi v tisti jami se
slabo zasluži, ker je preveč ljudi
in torej ne svetujem sem za de-
lom hoditi.

V tem slabem času je pa par
farskim možakarjem prišlo na
um, da bi ustanovili svojo faro.
29. jan. so imeli svoje glavno zbo-
rovanje in odločili, da bi se ob-
davečilo vsakega "farana" za \$1
mesečno. Toda, ti bedaki so ta
predlog "za sedaj" odložili, ker
"dolar" sedaj ni nič, v začetku
10, 20, 50 dolarjev, je bil predlog
nekega umobolneža; na vsak na-
čin pa najmanjši "price" \$2—3.

Iz neke stare šole mislijo nare-
diti cerkev in stvari, ki so za cer-
kev potrebne, mislijo tudi takoj
nakupovati.

Slovenici, čitatelji Gl. Sv.: Po
šest mesečnem štrajku in sedaj
zopet brez dela in ko večina nima
za najbolj nujne stvari potrebne-
ga denarja, pa pridejo ljudje, be-
daki, našega rodu, pa hočejo, da
bi revni, izstradani delavci kupo-
vali Mariji "zlatu" kike in tudi
druge svetnike in svetnike spo-
dobno oblekli! Ja ali ni to nesmi-
sel? Sebi sami kupite obleke in
pustite Marije in jezuščke, kjer
so in skrbite za se.

Slovenici imamo bridke izkuš-
nje. V stari domovini smo prosili
od cerkve in vlade in od "boga",
a nikoli nič prejeli, kaj se misli-
mo tudi v deželi svobode nazaj u-
kleniti in jarem farštarja? Ljudje,
ki hodijo z trebuhom za kruhom,
potrebujemo vse kaj drugega kot
"cerkve" in druge rimske osla-
rije. In če smo še Slovenici v
Springfieldu, se bo videlo po
tem, če se bo črnosuknežu zapro-
lo vrata, v slabih in dobrih časih.

Kdor si z žulji in znojem služi
vsakdanji kruh, ta že v tem pri-
naša največjo daritev za člove-
stvo in cerkev ne bo odrešila,
temveč še bolj potisnila v blato.
Slovenici, delavci! Ogibajte se cer-
kve in da boste v vseh ozirih na
boljšem, če se ravna po mojem
nasvetu, boste v kratkem sprevi-
deli Springfieldskim norcem pa
malo več pameti in naj se tudi sa-
mi na tihem priporočite "sv. duhu
za razsvetljavo".

Zaveden delavec.

Curtis, Colo.

Uredništvo Gl. Sv.: —
Za novi stroj so prispevali sle-
deči rojaki. J. Nagode 25c; B. Se-
ferin 25c; A. Nagode 10c in John
Nagode 5c.

Tu so zaštrajkali Slovenici in
Srbi v "Coal Mine"; le dva Li-
čana sta šla od Slovanov na delo,
od drugih narodnosti pa skoro
vsi. Ko bi Poljaki potegnili z
štrajkarji, bi bila zmagovita go-
tova; tudi vsi črne štrajkajo in vse me-
sto z štrajkarji simpatizira.

KDO ME BODE OZDRAVIL?

To vprašanje muči vsakega, kateri oholi, a se vsled
izkušnje drugih bolnih prijateljev ne upa poveriti kakemu na-
vadamu zdravniku, še manj pa kakemu zdravšču, ali Medikal
Institutu; ker zdravljenje vseh teh zdravnikov je žalibog ro-
jakom dobro poznato.

Vsled tega uzroka se morajo vsi bolniki poveriti samo one-
mu zdravniku, kateri je leta in leta žrtvoval v korist človeštva,
da izpopolni svojo "NOVO METODO".

Najboljšo in najuspešnejšo pomoč za hitro ozdravljenje vsake
še tako težke in nevarne bolezni

MOŽA IN ŽENE

— katere so nastopile vsled spolnih nepravilnosti in zlorab, —
dobi vsak, ako se zaupno obrne na znamenitega zdravnika

Dr. Ferd. Hartmann-a

svetovnoznanega Specialista za moške in ženske bolezni.

NOVA METODA

njegovega zdravljenja je natanko opisana v njegovi knjigi, katero je on napisal za korist
šega naroda. — V tej knjigi so opisani vsi različni bolezni moža in žene, kakor tudi to,
kaj je potrebno za čim prejno ozdravljenje.
Pisite še danes po njo, ter pri naročilu v pismu priložite nekaj znamk za poštnino.

Prečitajte nekaj pismov, kakoršna on vsaki dan prejme od
svojih bolnikov:

Visokopostojani g. doktor Hartmann!
Vaša zdravila vnočabam šele pet dni, a se
pocutim že veliko boljšo, kar imam zahvaliti
Bogu in Vam. Zato dr. Hartmann, obrnite se
na me, kateri Vam bode ponudil svojo po-
moč. Vam gospod doktor ostajam hvaležna do
groba z spoštovanjem.
ANTONJA RADOSEVIČ.
Cent. Candy pod No. 71, Calumet, Mich.

Visokopostojani g. Dr. Hartmann!
Dolžnost mi je, da Vam najtopleje zahva-
liti za dobroto, ker ste me obranili pred skoro
smrtjo. Bolehal sem od težkega prehlajenja
vnetja pljuč, ter sem po kratkem zdravljenju
popolno zdrav. Priporočam Vas vsem onim ubo-
gim, ki ne morejo svojega zdravlja dobiti, ker
prepričan sem, da jim lahko pomagate.
Prisrčna Vam hvala Vaš
NIKOLA MIŠKULIN
26 Wash. St. N. Y. C.

Veleučeni gospod
Stejem si dolžnost, da se Vam iskreno zah-
valim za priposlana zdravila s katerimi sem v
dveh tednih popolnoma ozdravil od nadlež-
nega kašlja, za kar se Vam še enkrat zahva-
ljujem. Ob jednem Vas prosim, da mi dopu-
štite zdravila za slabo prebavilanje, na katerem
trpi tukaj neki možič. Vaša hvaležna.
HELENA PAJAN
10818 Torrence Ave., So. Chicago, Ill.)

Veleučeni gospod Dr. Hartmann!
Hvaležno Vam naznanjam, da sem po Va-
ših zdravilih popolno: a ozdravil, in upam da
mi ne bode treba več rabiti zdravil. Ozdravil
sem hvala Bogu popolnoma, ter se Vam še en-
krat prisrčno zahvaljujem na Vašem zdravl-
jenju. Vaš Hvaležni
FRANK BORAK
Box 123, Josephine, Pa.

Da zamorete dobiti jeden dober svet glede Vaše bolezni,
pišite še danes na:

Dr. FERD. HARTMANN-a

231 E. 14th St.

New York, N. Y.

Štrajkarji zahtevajo, da kom-
panisti vzamejo na mesto vaga-
ča, moža iz delavskih krogov, ker
so prišli raznim sleparijam, de-
lavcem na škodo, na sled. Tudi
tisti bahači, ki se postavljajo, da
so "American", so sedaj hlapeci
kompanije.

Štrajkarji so izjavili, da se
drže in da ne gredo prej na delo,
dokler kompanija njihovi opravi-
čeni želji ne ugodí.

Kompanisti so odslovili okoli
30 Slovencev, ker so stopili v —
unijo.

J. Pogorelec.

Pueblo, Colo.

Uredništvo Gl. Sv.: —
Tu smo priredili že dve igri in
dramatični odsek društva Zarja
jako napreduje. Sedaj se bo igra-
la "Županova Micka", ker je pa
oder za večje igre premajhen,
smo ga pustili za 4 čevlje podaljšati.

Upamo tudi, da se kmalu
odpre čitalnica in če bo šlo tako
naprej, bo naša naselbina prišla
na boljši glas, kot ga danes za-
vzema pri rojakih.

V Puebli so pa tudi "fantje od
fare" in "naprednost duha" o-
paziš lahko povsod. Priporočal bi
pa nujno, da bi si tudi čtivo ma-
lo bolj pozorneje izbirali in če bi
kaj več zavitovali Gl. Svobode pri-
šlo, se bi stvar še bolj spreobrn-
ila in prava zarja prišla v nasel-
bino, ker kdo čita, nekaj "ve",
kdor pa nič, pa tudi ve ne nič.

S pozdravom

F. Pin drugi.

Cleveland, O.

Uredništvo: —
Ubogi delavski stan vedno tla-
čijo ene in iste stvari, ko pa pri-
dejo volitve, pa je vse pozablje-
no in volijo staro stranko, ki jih
pozna samo ob volitvah. Naj še o-
menim, da sem čital v št. 3 A. M.
Slov. kako se uredniki K. S. K. J.
sami sebe hvalijo, kako regiment-
no žive na stroške članov. Pa tu-
di Cl. A. je malo brenila v stvar,
seveda zopet narobe. Znan je še
vsem kako se je njen urednik ob
času konvencije z odborniki "po-
bratil" in kako so si šli medse-
bojno na roko. Z denarjem se ba-
hati, ki so ga drugi prištedili, bi
tudi meni ne bila težka stvar. Če
jim pa ni en ali drugi član všeč,
ga pa makari brez vzroka "sune-
jo". Sedaj se vozijo gg. gl. od-
borniki po deželi in reprezentira-
jo vso svojo osebnost, koliko je s
tem narejenega za slovenski na-
rod, jaz ne vem; dosti pa škodi
družtveni blagajni, članom. Za
kake druge stvari pa denarja
"ne bo".

No, pa če je članom po volji
taka nova pot zapravljavanja svo-
jega denarja, zakaj bi se jaz raz-
burjal ob njej!

Prihodnji oktober nimajo iz S.
Chicage vsaj člani Lovrenčevega
društva nič dobrega pričakovati;
tja bodo šli možje brez rezila in
zavezniki, jezuitov in menihov. Ti
"tretjeredniki", imajo kot pravi
tako lepo nemški pregovor: "Mo-
lek v rokah — hu — ča v zobeh".
Ta primera za to jaro odposlan-
stvo "paše".

25c pošljem tudi za stroj; 5c
za to, ker mora Andrej Slak av-
strijsko koklo in rumeni trak no-
siti; 5c, ker je bil samo eden ta-
ko v Newburgo srečen, da je fa-
rovsko kuharico vjel; 5c, ker Vr-
hovski molči in 5c pa za to, ker
Laurič ne more denarja nabrati,
da bi farovž delali in 5c, ker se
tudi že imenovani ne upa več pod
varstvo avstrijskega državnega
orla.

Pozdrav rojakom!
Zvest naročnik.

Gilbert, Minn.

Glas Svobode: —

Kar se dela tiče, ni ne dobro,
pa tudi ne preveč slabo; človek
se počeno preživi. Druga stvar
nas ne moti, kot potujoči cerkve-
ni agentje, ki od nas vedno ma-
ličijo denarja za "velike cerkve-
ne potrebe". In z fratrom Shiff-
rarijem vred se vsi črnosukneži
smejejo v pest zabiti masi, ki jih
podpira. Ti gospodje nimajo dru-
gega na jeziku kot: skrbite za
hišo božjo in svoji k svojim. Po-
tem dobimo pa še v roke poročilo,
koliko je denarja, dolga itd.
in vrag ve, kaj še vse, ko je tiska-
no v tujem jeziku! A ni sramota
od slovenskega župnika, da se ni
tudi v slovenskem jeziku natisni-
lo poročilo. Toliko za danes.

Zastopnik.

Dobrosrčen

Ljudje pravijo, da človek, ki
redno in zdravo zavziva svojo
hrano, je dobrosrčen; takega člo-
veka ima vsak rad. Tisti, ki se o-
giblje družbe in tisti, ki so ner-
vozní in občut

Slovenska Svobodomisel.

Podp. Zveza

Chicago, Illinois.
USTANOV. 1908

INKORPORIRANA 1909.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Box 333, Girard, Ill.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11316 Fulton Ave., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 477 Virginia St. Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
JOSIP CVETKOVIČ, Box 201, Frontenac, Kans.
FRANK ČUK, Box 268, Moon Run, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEF IVANŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne odposiljate ve pa na Ivana Kalan, 314—6th St. Milwaukee, Wis.
Uradno glasilo je "Glas Svobode".
Seja vsako zadnje sredo v mesecu.

PRISTOPLI NOVI ČLANI IN ČLANICE.

K društvo št. 3 De Pue, Ill.: Ivan Novak, cert. št. 2048.
K društvo št. 4 Black Diamond, Wash.: Jakob Ramše, 2049; Jakob Škof, 2050.
K društvo št. 8 McGuire, Colo.: Alois Ambrožič, 1985.
K dr. št. 9 Leadville, Colo.: Peter Crnetič, 1986; Jos. Zakrajšek, 1987;
K dr. št. 11 Staunton, Ill.: Anton Guselj, 2051.
K dr. št. 13 Witt, Ill.: Karl Muskotovec, 2052; Peter Kokalj, 2053.
K dr. št. 14 Yale, Kans.: Martin Venišnik, 1988.
K dr. št. 15 Taft, Ill.: John Koman, 2054; Frane Krančič, 2055.
K dr. št. 17 Aurora, Minn.: Frank Zajec, 1989.
K dr. št. 19 So. Chicago, Ill.: Vinko Drešar, 1990; Alois Bokal, 1991; Terezija Bokal, 1992.
K dr. št. 20 Cleveland, O.: Frane Bogatin, 1993.
K dr. št. 22 Indianapolis, Ind.: John Buch, 1994.
K dr. št. 24 Milwaukee, Wis.: Ivan Krolnik, 1995; Anton Bevshek, 1996.
K dr. št. 26 Collinwood, Ohio: Anton Benedetič, 2056; Ignacij Rotar, 2057; Anton Klein, 2058; Leopold D. Worski, 2059.
K dr. št. 31 Farmington, W. Va.: Anton Malieseveski, 1997.
K dr. št. 32 Wenona, Ill.: Henrick Misbacher, 1998.
K dr. št. 34 Oregon City, Ore.: Math Potočnik, 1999.
K dr. št. 35 Franklin, Kans.: Frane Grah, 2000; Bartol Oblak, 2001; Karl Hlebee, 2002.
K dr. št. 36 Springfield, Ill.: John Kotnik, 2070.
K dr. št. 37 Lowber, Pa.: Andrej Šire, 2003.
K dr. št. 38 Jenny Lind, Ark.: Maria Paushe, 2071.
K dr. št. 48 Brezzy Hill, Kansas: Frank Šare, 2004; Math Rott, 2072.
K dr. št. 50 Milwaukee, Wis.: Alojzija Koren, 2005; Jera Jelenc, 2006; Jozefa Grabner, 2007.
K dr. št. 51 Ravensdale, Wash.: Ignac Košar, 2008;
K dr. št. 52 Somersset, Colo.: Anton Kovačič, 2062; Matevž Kovačič, 2063; Bartel Medved, 2064; Alojz Javoršek, 2065; Tomaž Žakelj, 2066.
K dr. št. 55 Broughton, Pa.: Alois Gričar, 2009.
K dr. št. 60 Pueblo, Colo.: Frank Vodland, 2010; Anton Uhernik, 2011.
K dr. št. 61 Barbertain, O.: Valentin Hiti, 2067.
K dr. št. 63 Sheboygan, Wis.: Frank Bovhan, 2012.
K dr. št. 64 St. Michaels, Pa.: Anton Zvonarič, 2013; Vincenc Lukarič, 2014; Mihael Lukarič, 2015; Kuzma Kolar, 2016; Mato Težak, 2017; Ernest Petrovič, 2018.
K dr. št. 67 Johnston City, Ill.: Vincenc Petrovič, 2019; Jos. Bohte, 2020.
K dr. št. 68 Issaquah, Wash.: Frank Cuderman, 2021; Anton Omeje, 2022; Jacob Kochevar, 2023.
K dr. št. 72 Hillsboro, Ill.: George Bogojevič, 2024; George Jandjekovič, 2025; Jos. Pančič, 2026; John Krehn, 2027; Anton Dinec, 2028; John Onefreid, 2029; Anton Sornik, 2030; Daniel Badovinac, 2031; Mato Drobnič, 2032; Marian Šabalj, 2033; Frank Kropi, 2034; Ana Derzieh, 2035.
K dr. št. 73 Girard, Ill.: Maria Jurčič, 2037; Mihael Osif, 2038; Mihael Lukaš, 2039; Mihael Cory, 2040; John Corba, 2041; Frank Pokorny, 2042; Anton Lubrant, 2043; Karol Koschevitz, 2044; John Leo, 2045; Franjo Štimac, 2046; Franjo Gašparac, 2047.

ZOPET SPREJETI.

K dr. št. 20 Cleveland, O.: Jos. Kvas, 1423; Jakob Hočevnar, 500; Ignac Longar, 651; Alois Turk, 1169.
K dr. št. 55 Broughton, Pa.: Anton Debelak, 1367; Anton Aravee, 1353; John Gore, 1368.

PRESTOPLI ČLANI.

Od dr. št. 2 Claridge, Pa.: Anton Sač, 726, k dr. št. 33 Livingston, Ill.; John Planinšek, 294 k dr. št. 36 Springfield, Ill.; Karl Močnik, 37; John Močnik, 45 k dr. št. 52 Somersset, Colo.; Henrik Lamut, 62; John Jeras, 624; John Strebermark, 841 k dr. št. 71 Marianna, Pa.
Od dr. št. 4 Black Diamond, Wash.: Gasper Lozekar, 115 k dr. št. 12 Sublet, Wyo.
Od dr. št. 5 Darragh, Pa.: Andrej Možir, 124 k dr. št. 33 Livingston, Ill.
Od dr. št. 6 Winterquarters, Utah: Jos. Bergant, 143 k dr. št. 56 Rock Springs, Wyo.; Fr. Videgar, 639 k dr. št. 53 La Salle, Ill.
Od dr. št. 12 Sublet, Wyo.: Blaž Bozovičar, 185 k dr. št. 33 Livingston, Ill.
Od dr. št. 14 Yale, Kans.: Alois Strasberger, 1136 k dr. št. 48 Breezy Hill, Kans.
Od dr. št. 17 Aurora, Minn.: Jos. Praznik, 474 k dr. št. 69 Brewster, Ohio.
Od dr. št. 20 Cleveland, Ohio: Matija Ulepič, 387, k dr. št. 48 Breezy Hill, Kans.
Od dr. št. 21 Naylor, Mo.: Jos. King, 1086, k dr. št. 22 Indianapolis, Ind.
Od dr. št. 27 Forest City, Pa.: Frank Kastelic, 957 k dr. št. 59 Conemaugh, Pa.
Od dr. št. 30 Bishop, Pa.: Luka Žagar, 1499, k dr. št. 13 Witt, Ill.

POTUJOČI ČLANI.

Od dr. št. 4 Black Diamond, Wash.: Frane Podlinsek, 632; Jos. Majk, 1011.
Od dr. št. 6 Winterquarter, Utah: Anton Odecepek, 640; Andrej Jovan, 304.
Od dr. št. 10 Moon Run, Pa.: Jos. Mähne, 937; Ivan Erjavec, 1677; Frank Mali, 1809; Anton Stanovnik, 256; Karl Telban, 245.
Od dr. št. 16 Clinton, Ind.: Valentin Podobnik, 568.
Od dr. št. 17 Aurora, Minn.: Josef Zorman, 1161; Math Pirnat, 1325.
Od dr. št. 20 Cleveland, Ohio: Jos. Kvas, 1423.
Od dr. št. 22 Indianapolis, Ind.: Jos. Buch, 1994.
Od dr. št. 27 Forest City, Pa.: Frank Lisjak, 1338; John Lenarčič, 660; Frank Milavec, 953.
Od dr. št. 33 Livingston, Ill.: Anton Tomažič, 784.
Od dr. št. 52 Somersset, Colo.: Vincenc Kaučič, 923.
Od dr. št. 55 Broughton, Pa.: John Kastele, 1352; John Zemva, 1856.

SUSPENDIRANI ČLANI IN ČLANICE.

Od dr. št. 4 Black Diamond, Wash.: Jacob Kolenc, 113; Frane Stermšnik, 114; Jacob Pečnik, 634; Jos. Sempremožnik, 105.
Od dr. št. 5 Darragh, Pa.: John Ulčič, 1142; Fr. Levšek, 1143.
Od dr. št. 14 Yale, Kans.: Jos. Peterka, 1015.
Od dr. št. 16 Clinton, Ind.: John Mufler, 446; Jos. Kuč, 447;
Geo. Kubla, 1095; Anton Primožič, 942; Andrej Hahoš, 1687.
Od dr. št. 25 Reading, Pa.: Ana Košmerl, 1430.
Od dr. št. 27 Forest City, Pa.: Karol Krzič, 952.
Od dr. št. 30 Bishop, Pa.: Jacob Beržič, 927.
Od dr. št. 31 Farmington, W. Va.: Dmitro Kobitansky, 1438; Jacob Gumunkov, 1602; Jos. Zupančič, 1256; Marko Mahan, 1106; Nik. Spehač, 705; Jurij Fumič, 713.
Od dr. št. 55 Broughton, Pa.: John Renko, 1358; Jurij Bizjak, 1351.
Od dr. št. 58 Greenland, Mich.: Martin Kapš, 1628.
Od dr. št. 61 Barbertain, Ohio: Jos. Medol, 1638.

ODSTOPLI ČLANI

Od dr. št. 1 Chicago, Ill.: Peter Geshel, 28.
Od dr. št. 17 Aurora, Minn.: Anton Mahnič, 460.

ČRTANI ČLANI.

Od dr. št. 1 Chicago, Ill.: Štefan Fistrovič, 1571.
Od dr. št. 2 Claridge, Pa.: Štefan Jagodič, 663.
Od dr. št. 9 Leadville, Colo.: Ignac Junkar, 302; Anton Grandovec, 537; Ignac Levstik, 242.
Od dr. št. 16 Clinton, Ind.: Andrej Ladiha, 431.
Od dr. št. 28 Madison, Ill.: Jos. Oblak, 1250; Albert Benk, 1247; Anton Kolene, 620; Ivan Majnarič, 698.
Od dr. št. 30 Bishop, Pa.: Frank Pintar, 929.
Od dr. št. 31 Farmington, W. Va.: Mike Vasilj, 1107.
Od dr. št. 41 Ambridge, Pa.: Mihael Preskar, 969.
Od dr. št. 55 Broughton, Pa.: Frane Godič, 9370.
Od dr. št. 58 Greenland, Mich.: Jos. Poje, 1399.
Od dr. št. 68 Issaquah, Wash.: Jos. Sile; Rudolph Campa; Anton Kotnik; John Kocjan.

JOS. BENKO, glavni tajnik.

15. REDNA SEJA GLAV. ODBORA S. S. P. ZVEZE.

Seja otvorena ob 8 uri 25 minut zvečer 25. januarja 1911. Navzoči so bratje: Anton Mladič, Jos. Benko, Wm. Rus, Ferd. Glojek, Anton Duller, M. V. Konda, Jacob Tisol in Jos. Ivanšek. Društ. štev. 4 v Black Diamond, Wash., zadeva radi zapuščine preloži na prihodnjo sejo.
Društ. štev. 8 v McGuire, Colo., bolniška podpora bratu J. Velič, kateri je bil pri delu od delovodja obstreljen, se začasno ne izplača, ker se čaka natančnejših podatkov. — Radi brata Miliča se pa sklene, mu plačati še ostanek po pravih določene svote za bolno podporo, ako se podvrže zdravniški preiskavi ter izpolni zahtevane dokaze tudi za izgubo očesa svoto \$75.00 od usmrtnine.
Društ. štev. 10 v Moon Run, Pa. zadeva brata Matevž Dolinar se je vzel v pretres, ter se konečno predložila na prihodnjo sejo; pričakuje natančnejših podatkov od strani društva.
Društvo štev. 16 Clinton, Ind. Vrnem ček se je prejel; uradnikom se zahvaljuje za vestno poslovanje.
Društvo štev. 15 Granville, Ill. Poročilo radi brata Drole se je vzelo na znanje. Kakor hitro dotični svojo izjavo pred oblastnijo potrdi, se ga naj sprejme v društvo, ter objednem izpolni listine radi zadnje bolezni.
Usmrtnina pokojnem bratu Anzeljnu se je sklenila izplačati po odbitku svote \$26.00.
Društvo štev. 61 Barbertain, O. Zadeva brata Anton Benko se radi nejasnosti predloži, ter čaka natančnejših podatkov.
Društ. štev. 32 Wenona, Ill. Poročilo o smrti brata Urh Vidmar se vzame na znanje; zadeva radi spremenitve oporoke pa se predloži na prihodnjo sejo.
Poročilo društva štev. 37 v Lowber, Pa. Umrl je brat Anton Zidar.
Društva štev. 51 v Ravensdale, Wash., da je ubilo v premo-gikopu brata Alojzij Mavrič.
Društva štev. 59 v Conemaugh, Pa., da je umrl brat Anton Planinšek; se vzamejo na znanje, ter se čaka daljnih navodil.
Na pritožbo "Glas Svobode Co." se sklene, da se morajo društva držati pravil, ter biti na "Glasilo" naročena.
Soglasno se sprejme tudi predlog brata Glojek, da se dá zvezina lastnina zavarovati proti ognju in sicer za svoto \$500.00.
Dalje predloži brat tajnik več računov, kateri se odobre in sprejmejo.
Seja zaključena ob 3/4 na 12. uro zvečer.
WILLIAM RUS, zapisnikar.

ZAHVALA.

Tem potom se zahvaljujem za poslano podporo. Prejeli od dr. št. 13 iz Witt, Ill., po bratu Repoluku. Od društvo štev. 39 iz Agular, Colo., po bratu Frank Pozil svoto \$9.00. Darovalci so sledeči: po 50c: Frane Pozvol, Matija Lukežič, Anton Šumah; po 25c: John Boš, Anton Pozil, Karol Bertah, Jos. Bertah, Pavel Pavlovič, Jos. Marof, Jos. Toderko, Andrej Kohnar, Frank Krivec, Peter Boštjak, in \$5 je bilo darovano iz družbene blagajne.
Prisrčna hvala vsem darovalcem, ki se spominjajo v uri potrebe nas, ubogih štrajkarjev, ki že dolgih 10 mesecev bijemo boj proti kapitalistični tiraniji ameriški.

Naznanjam tudi, da smo tisti ček prejeli, zaradi katerega je bila takrat smešnja. Ček smo prejeli in se darovalcem lepo zahvaljujemo.
Mike Rajer.

Milijon kron ukradel. V Nagy-Körös-u na Ogrskem je udril v občinsko hranilnico tat in odnesel 1 milijon kron, ki so bile shranjene in last protestantovske cerkvene občine. Tat je jurist Frane Szivos. Pri njem so dobili na stanovanju 6000 K denarja, vrednostne papirje je pa skril, toda vse so že dobili.

Volilna pravica za ženske na Danskem. Danska vlada predloži poslanski zbornici načrt o spremembi volilnega zakona. Volilno pravico za volitve v poslansko zbornico dobijo ženske, ki so dovršile 25. leto svoje starosti.

Slovensko Zdravišče

V NEW YORKU

glavni zdravnik in ravnatelj

Dr. J. E. THOMPSON

POZOR!

SLOVENCI.

POZOR!

Neovrgljiva resnica je, da je le isti zdravnik najboljši, kateri se ne hvali sam, temveč katerega hvali narod. Ravnateljja od Slovenskega zdravišča hvalijo tudi naši rojaki, izmed katerih nam ravnokar en rojak javlja, kateri je bil bolan 2 leta in ga nisu drugi zdravniki mogli ozdraviti.

Zahvalno pismo Dr. Thompsonu

Cenjeni zdravnik!

Prosim Vas da mi ne zamerite, ker tako dolgo nisem pisal. Naznanjam Vam, da sem sedaj popolnoma zdrav, se dobro počutim in delam vsaki dan. Prav lepo se Vam zahvalujem za Vaš trud pri zdravljenju: jaz sem že mislil, da ni zdravnika, kateri bi me mogel ozdraviti. Kot sem se slednjič obrnil še do Vas, ste me pa popolnoma ozdravili. Povsod Vas bodem priporočal in pohvalil kako se prizadevate, da ozdravite vsakega, kise Vam zateče.

Končno se Vam še enkrat zahvaljujem za to, ko ste toliko potrudili, da ste me ozdravili. Če bom še kedaj pomoči potreboval, prosim, da mi boste še pomagali.
Vas lepo pozdravim,
John Suhorepetz, 514 N. 9th Street
SHEBOYGAN, Wis.

ROJAKI! Ne dajte se toraj nadalje motiti od kakih sumljivih kompanij ali lažnih zdravnikov, temveč idite ali pišite v slučaju bolezni le na to zdravišče, kjer boste sigurno najboljše postreženi.

Pisma pišite v materinskem jeziku ter ih naslavlajte edino ie na sledeči naslov:
"SLOVENSKO ZDRAVIŠČE"

Dr. J. E. THOMPSON

342 West 27th St.

New York, N. Y.

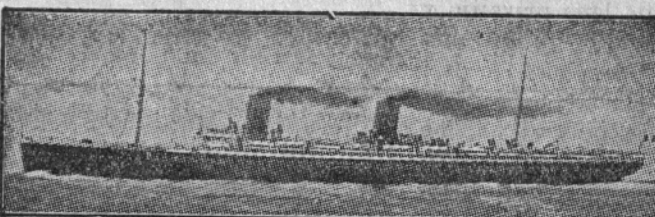
Uradne ure so: Obdelavnikih od 1 do 4 ure popol. V nedeljo od 11 do 2 ure popoldne.

NOVO MI VAS SEZNANIMO Z 23 KAMNOV NOVO

Pravo zlato, ali z zlatom prevlečeno. Mi moramo prodati za prvi 10,000 naših 23 prstnih kamnov vsebujočih "Accuratus" ur in sicer samo za \$5.75 komad! Te vrste ure so jako priprave in pokrovi so z najboljšimi slikami preskrbljeni in "gold filled". Posebno so te ure poznane po svoji trdnosti. Radi jih kupujejo ljudje ki se vozijo in ki opravljajo bolj težka dela. Mi te ure in niso samo do-
garantiramo za 20 let
bre in trdne, ampak tudi krasne in se bodo vaši prijatelji čudili, ko jim poveste ceno, za katero ste jo kupili. Če torej rabiste dobro in pripravo žepno uro, sedaj je čas da kupite. In prej ko kupite kako drugo, premislite. Če pošljete nam vaš naslov, kar vas stane 1 cent, Vam pošljemo uro na ogled. Če pa uro kupite, vas stane brez poštnine \$5.75. Če jo pa ne marate — jo ni potreba kupiti in uro pošljite na naše stroške nazaj. Mi reskramo vse. Lepa žica pri vsaki uri. Pišite na naslov:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 505, CHICAGO, ILL., U. S. A.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
Compagnie Generale Transatlantique

Potniki tretje-ga razreda dobivajo brez plačno hrano na parniških družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP La Touraine 20.000 HP

Chicago, nov parnik 9500 HP

Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City
PARNIKI ODPLUJEJO VSAK ČETRTEK.

Glavni zatop na 19 State St. New Ycr. MAURICE W. KOZMINSKI.
glavni zastopnik za zapad na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Pijte najboljše pivo
Edelweiss
Peter Schoenhofen Brewing Co.
PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

W. SZYMANSKI
TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHIŠTVOM
1907 Blue Island Ave., Chicago
TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

ATLAS BREWING CO.
služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.
LAGER MAGNET GRANAT
Razvažaj piyo v steklenicah na vse kraje.
Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

"Glas Slobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Slobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodnomiselní list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00
ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NARLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

TO PRIDE OD TEGA

Iz Washingtona je prišlo poročilo, da se na novo pripravlja osemurnik vladnih delavcev spreminiti v deset urnik.

Ta zakon velja za delavce, ki so uposleni pri gradenju bojnihi ladij in v drugih delavnicah zvezne vlade. Sedaj pa na novo poskuša mornarični tajnik Meyer, osemurnik zakon odpraviti in ga nadomestiti z deset urnim. Meyer svoj korak opravičuje s tem, ker osemurno delo zavlačuje hitro gradenje bojnihi ladij in tudi za voljo tega več stanejo. Ta napad na osemurnik je toliko bolj neupravičen, ker ni dolgo temu, kar je senat zakon še zboljšal. — Meyer tudi pravi, da se vse trdke zoperstavljajo podpisati nove kontrakte z vlado, ker so prisiljeni delati samo osem ur dnevno, pri čemer pridejo ob velik del — dobička. Vsi izgovori obstoje torej na zgubljenem dobičku! — Mayer se na izjave Kontraktorjev najbolj opira, če prav si bi vlada zbrala lahko druge ladjedelnice, ki bi bile vesele in ponosne, da so dobile vladna naročila. Tu pa sedaj narekuje trust in zoper tega si gospodje ne vejo drugače pomagati, kot da lepo privolijo v nesramne zahteve, ki jih narekuje "zgubljeni" dobiček.

Toda najbo, kar se napravi; z govorjenjem se položaj ne bo spremenil in danes trusti in vlade ne povprašujejo kaj je nam prav, temveč so prvi sami in njihov zavetnik in moči tako nihče nima, da bi se jim mogel postaviti po robu. Delavstvo bo pa na njihem zopet oropano svojega zakona. — Osemurni zakon za zvezine delavce obstoji že petnajst let in po preteku 15 let pridejo plačani in siti ljudje in hočejo z silo delavski zakon razveljaviti. Tukaj se pokaže, kako za nič je ameriška delavska organizacija z svojo taktiko vred.

Če se je moglo do sedaj še pokazati kak uspeh "pravih" organizacij, je to bil gotovo zakon za osemurno delo.

V ameriški delavski zgodovini je bil čas, ko se je v resnici nekaj naredilo za delavce in hotelo v splošnem odpraviti več kot osemurno delo in tako celemu svetu pokazati, kaj je ameriška organizacija delavstva. Ta ideja je živela in se razširjala takoj po grozni meščanski vojski od leta 1866 do 1868, kjer je vse delavstvo vstalo kot živa druga vojska in zraven gospodarskih zahtev tudi grozila, da stori grafitu na političnem polju za vselej konec. Ker je še vse dišalo po smodniku in krvi, so se vodniki v beli hiši zbalili in naredili takozvani osemurni zakon za zvezine delavce. To je pomagalo, ta zakon za zboljšanje delavskega stanja so torej priborili delavci sami po krvavi vojski in ga z vsemi silami varovali in petnajst let se je vlada tudi v resnici po njem ravnala.

Komaj pa je potihnila ona huda burja, je z njo umrla tudi ljubezen do osemurnega delavskega zakona! Zakaj? Zato, ker se je politična stran delavske organizacije vrgla na denarne reforme, razdeljevanje farm, oziroma obdelane zemlje, katere pa ni tudi več danes za dobiti; v tem času prekucuje so pa ljudski politiki že ponovno skušali odpraviti delavski zakon in nikoli se ne tako energično, kot z zadnjim napadom tajnika Meyer-ja. Pred štiridesetimi leti je bil ta zakon koncesija, ker se je moral dati delavcem, ki so grozili, da vsta-

nejo kot vojska, nad vse slabo. Po štiridesetih letih pa skušajo zakon zopet odpraviti. Šele sedaj so prišli "kontraktorji" na to "moro"!

Eno moramo reči: ameriška delavska organizacija ni znala svojih pravic varovati. Lahko trdimo, in to je jako žalostno za nas, da ameriška delavska organizacija je danes skoro na isti stopinji na političnem in gospodarskem polju, kot v letu 1868. To velja posebno za mesto New York. V času propagande za osemurno delo, v letu 1871 in 1872, je v našem mestu več ljudi delalo osemurno, kot — danes. To seveda mislimo proporcionalno z obsežnostjo mesta in velikostjo prebivalstva. — Ker je bilo takrat še v mestu Chicago malo tvari in okoli 100,000 prebivalcev, je vendar mesto imelo skoro izključno osemurno delo in na daleč presežali današnje razmere.

Pred štiridesetimi leti je bilo mesto Chicago majhno mesto. Delavci so hodili na svoja dela peš, tja in nazaj. Danes je to druga stvar. Velik del delavcev Chicago mora danes porabiti dve, tri ure, prej ko pride do svoje delavnice, tja in nazaj. Kdor je leta 1872 delal osem ur, porabi danes za isto delo 10 in tudi 11 ur in 12 do 13 ur, če ima deset urno delo. In čas do tovarne in zopet domov, se mora te ure prištevat i k delavnemu času.

One so "družabno" potrebne ("gesellschaftlich nothwendig") če se hoče delavski quantum dovršiti.

Lahko vidimo, da je delavni čas l. 1911 večji, čeprav imamo toliko delavskih organizacij. In kaj je temu vzrok. Ameriška delavska propaganda je iz svojega programa (komu na ljubo?) popolnoma izpustila, ali se ji ni zdelo vredno, politično moč delavstva pokazati, temveč se je po angleškem tonu držala neodvisna in nikoli stopila v akcijo, katere je potrebna, če se hoče na gospodarskem polju priti do veljave (za vzgled imamo delavstvo Nemčije in njene uspehe!)

In da se danes kradejo delavcem pravice in uničujejo delavski zakoni, ki so bili v veljavi pol stoletja — to pride vse od tega.

ŠE MALO RESNICE.

Ker smo že podali nekaj zanimivih podatkov o samskem življenju urednika lista Sl. Narod v Pueblu, Colo., nas spodbuja neka tujca moč, da tudi drugih resnic ne zamolčimo in povemo v kolikor najbolj mogočem dobrem tonu še nekaj "dogodljajev", ki jih je pretrpel g. Cmok na račun svojih bližnjih — ker mimogrede bodi povedano — on prav rad živi na račun drugih ljudi in se je tej metodi tako privadil, da jo obožuje kot najbolj praktično in njegova vredno. Pa preidimo k stvari.

V zadnjih številkah smo opisali nekaj dogodljajev iz romantičnega Cmokovega ameriškega življenja. Cmokovega? Kaj se g. Cmok naenkrat piše Cmok? No, ni take pomote v tem imenu, saj na naš račun ne, ali da bi kdo mislil, da obrekujejo tako podlo ljudi in jim pridevamo k polnemu imenu še "spicelname". Ne. Cmok, tako se je podpisoval g. Cmok, ko je bil še v Wisconsin državi in uganjal pod izmišljenim imenom razne sleparije, o katerih navedemo le najbolj pomembne.

Nek slovenski fant se je izrazil v navzočnosti Cmoka, da bi rad postal očetu denar, ki mu ga je slednji dal za vožnjo v Ameriko. Ker se je Cmok hvalil, da dela pri "German" banki in se fantu ponudil, da bo po tisti banki "najhitreje" denar poslan domov, je tudi vresnejši fant Cmoku denar izročil, da mu ga pošlje domov, ker Cmok je delal, kar se tiče familiarnega nastopa, na vsakega se precej pošten utis in ker je bil še učitelj nemškega jezika, tudi pri vseh Slovencih poznan.

Med ljudmi se je pa razneslo, da je Cmok tudi na neko slabo stran udarjen in nekdo je celo zatrjeval, da g. Cmok sploh na German banki ne dela. V fanta, ki mu je izročil denar se je sililo, da naj kaj poizve, kako je z njegovim denarjem. In res, šel je na dotično banko in tam so povedali, da tega človeka ne spoznajo in tudi ni bil noben denar po njem poslan v staro domovino. Tiček se je ujel in se ga je dalo areto-

vati in je bil zaprt nekaj čez dva tedna; pri njem se je našlo še 40 dolarjev, drugo je bilo fuč. Pa ne samo to; tudi pri Nemcih je naredil velike "pufe" in nobenega vrnil in vse to pod krinko poštenega kavalirja; masko sleparja pa skrbno nosil v žepu, dokler ga ni roka pravice, zadela. Mož bi gotovo rojake po Wisconsin, Ohio, Illinois-u in drugod še bolj na političnem in v povsod prišlo še ob pravem času na dolge prste.

Imamo pa še druge zanimive podatke, ki vsebujejo zraven sleparstva še nagnenja k spolu, ki je nevaren in s katerim je tudi Cmok, pravilno Cok, ekspremtiral in zalezal v nerazrešljive spore, da mu ni bila usoda vsaj malceno mila.

In tak človek, ki ima vse grehe na sebi vstane in se upa govoriti, pisati in lagati po privatnih pisemah o Glas Slobode in Gl. N.

Stem, da smo priobčili nekaj resnice o njegovem "privatnem" življenju, smo storili le svojo častniško dolžnost in ljudem, ki sedaj občujejo z njim tudi morebiti prihranili trpke posledice.

Če bo svarila in resnice še potreba, smo na razpolago morebiti že v prihodnji številki.

V Ljubljani, dne 16. prosinca 1911.

Slavno
upravnništvo lista Glas Slobode,
Chicago, Ill.*

Z ozirom na razmere, ki vladajo pri tukajšnjih denarnih zavodih, pošiljamo Vam članek, ki ga blagovolite priobčiti v informacijo naših ameriških rojakov, ki pošiljajo sem svoj denar.

Kakor Vam znano, je lansko leto "falirala" na Koroškem klerikalna Zveza posojilnice, pri katerem polomu je bilo prizadetih nad 70 posojilnic. Primanjkljaj je znašal 4 milijone kron. Koncem leta je morala ustaviti izplačevanje "Glavna posojilnica" (liberalna) v Ljubljani. Tudi druge tukajšnje posojilnice omagujejo vsled nerednega pristranskega gospodarstva. Trdne so jedino hranilnice, ker stoje pod strogim nadzorstvom vlagateljev in vlade. Zato je tudi denar varen le v hranilnicah.

Upamo, da boste v interesu svojih naročnikov ustregli naši želji.

Upravnništvo "Sloge"
v Ljubljani.

* Ker vladajo zadnje čase zmešnjave in mnogi rojak ne ve, kaj je resnica in kako v resnici stoje danes denarni zavodi na Kranjskem, si štejemo v dolžnost, poslati priobčiti, ker sloni na popolni resnici.

ROJAKI! SLOVENC!

Zakaj ste zapustili svoj dom, svoje žene, svoje otroke in šli v daljno Ameriko? Šli ste, da si pridobite denarja, si pridelite premoženja, da poplačate svoje dolgove, da preskrbite sebi na starost mirno življenje in svoji rodbini ustanovite lastni dom.

Toda, rojaki! Kako ravnate s srečo, ki jo iščete? Kam spravljate svoj denar, ki si ga s krvavimi žulji pridružujete po rudokopih, tovarnah in planjavah? Ali pazite nanj? Ali skrbite za njegovo varnost? — Ne in ne! Vi zaupate svoj denar in ga nalagate v posojilnice, pošiljate ga v "Kranjsko hranilnico" v Ljubljani. Ali pa je Vaš denar tu varno spravljen? NIKDAR! Vse te posojilnice v Vaši stari domovini in nemška "Kranjska hranilnica" v Ljubljani, so le navadna privatna društva od danes do jutri. Vsi ti denarni zavodi obstojajo le iz nekaj oseb, ki tvorijo društvo in ki gledajo v prvi vrsti na to, da se z Vašim denarjem sami obogate, zato se spuščajo v nevarne spekulacije, posojajo Vaš denar na nevarna podjetja, kupujejo si z Vašim denarjem tovarne in posestva, da jih parcelirajo, ustanavljajo družbe itd.

Brali in slišali pa ste že nešteto krat, da je "falirala" zdaj tu, zdaj tam kak posojilnica in da so oni, ki so imeli pri teh denarnih zavodih naložen svoj denar, prišli večkrat ob vse svoje premoženje. In kaj je bil temu vzrok? Špekulacija in le špekulacija!

Zato pa, rojaki! Ako hočete spati mirno, ako hočete imeti svoj denar res na varnem, tedaj nalagajte ga v one zavode, pri ka-

terih je vsaka spekulacija z Vašim denarjem izključena, v one zavode, pri katerih jamči za Vaš denar ne le nekaj oseb, ampak po cele občine, to je, nalagajte svoj denar le v hranilnice.

Hranilnice le, za katere jamči kaka občina, so jedino varni denarni zavodi; hranilnice, one stoje pod kontrolo javnosti, pod kontrolo svojih vlagateljev in pod kontrolo C. KR. DEŽELNE VLADE, katere slednja po svojem komisarju zlasti strogo pazi na vsak vinar, ki ga hranilnica posodi.

Ravnateljstvo in upravni odbor takih hranilnic imata natančno in strogo predpisano, do katere meje smeta dovoljevati posojila. Člani ravnateljstva si od hranilnice same ne smejo izposoditi niti vinarja denarja.

Pri hranilnici je torej izključena vsaka spekulacija z vloženim denarjem, izključena torej tudi vsaka izguba tega denarja.

Vrh tega pa še jamči pri takih hranilnicah za varnost denarja zraven rezervnega fonda vedno še občina z vsem svojim premoženjem, z vso svojo davčno močjo.

IZVZETA je jedino nemška "Kranjska hranilnica" v Ljubljani. Za njo ne jamči nobena občina, ona je privatno društvo, kakor so posojilnice. Zato tudi denar, vložen pri nemški "Kranjski hranilnici" v Ljubljani, NI varno naložen.

Ker jamstvo občine nikdar ne preneha, je denar pri hranilnicah naložen, varen tudi za časa vojske.

Ravno zaradi varnosti, ki jo nudijo vlagateljem take hranilnice, vlagajo v te hranilnice c. kr. sodišča in jerobi denar mladotnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, občine pa občinski denar; PREPOVEDANO pa je, vlagati tak denar v posojilnice. Posebno veliko denarja dobivajo hranilnice od Slovencev v Ameriki.

Zato pa, rojaki Slovenci, če hočete svoj denar spraviti res varno, če hočete spati res brezskrbno, pošiljajte in nalagajte ga le v HRANILNICE!

Kot največja in najvarnejša hranilnica v stari domovini pa je

MESTNA HRANILNICA
LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ul. št. 3, Kranjsko.

Ta hranilnica je imela koncem leta 1910 vsega denarnega prometa 564 milijonov kron, stanje njenih vlog znaša okoli 40 milijonov kron, in njen rezervni sklad šteje eden milijon dvestotisoč kron. Ni se toraj čuditi, da je ravno ta velikanska Mestna hranilnica ljubljanska ameriškim Slovenceem najbolj znani denarni zavod v njih stari domaćini, v katerem imajo varno spravljeno že več milijonov svojega denarja.

Denar na Mestno hranilnico ljubljansko lahko pošiljate ali sam po pošti, ali po Franku Sakserju v New Yorku, 82 Cortland St., ali pa tudi po kaki drugi zanesljivi banki.

PODPORA ZA NOV STROJ LINOTYPE.

J. Skrbine 50c. M. Drmota 50c. Neimenovan v Indianapolis, Ind. \$2.00. Fr. Levstek 25c. J. Gradišar 50c, zato, ker sva se z Cirilom pri Cink šmeleli sporekla. Naročnik iz Newburg, O. 25c. Štrajkarji v Curtis, Colo. 95. (glej dopis.) J. M. Puhek 25c. M. Tomazin 25c za "štrof" ko nisem o pravem času naročnine obnovil. Fr. Jeras 25c. Fr. Kokalj 25c. J. Gross 25c. S. Prešern \$1.00.

Roman iz življenja. V vasi blizu Avelina v Italiji se je izselil mlad mož v Ameriko. Došlo mu je poročilo, da je zapeljal njegov oče njegovo mlado ženo. S prvim parnikom se je pripeljal v domovino ter zabodel očeta z bodalom. Istočasno je pa umorila mlada žena, koje mož je bil v Ameriki, svojo tašco, ker ji je očitala, da je prelomila zakon svojemu odsotnemu možu. Morilec očeta in morilka tašce sta prišla pred porotnike in oba sta bila obsojena pri eni obravnavi na 4 leta ječe. Ko sta prestala kazen, sta se zaljubila in pričela med sabo ljubavno razmerje. Sedaj se je pa vježila

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.,

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10,

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav ujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte

torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

mati morilke in ustrelila v cerkvi med mašo ljubimeca svoje hčere. Razjarjena množica je letela za skrunilko cerkve ki je bežala v občinsko hišo, kamor so ljudje udrli. Toda pod je bil slab in 40 oseb je padlo skozi pod na tla. Mnogo se jih je pri tem ranilo.

Rojaki, podpirajte trdke, ki oglašujejo v Glas Slobode in pri nakupu vselej omenite Glas Slobode. To pomaga listu.

Priporoča se rojakom v SHEBOYGAN, WIS., grocerijsko prodajalno H. Gerlach, kateri jo vodi že čez 12 let nad vse zadovoljstvo odjemalcev. Naročila na dom vozi Frank Pangercer.

H. GERLACH & CO.
Trgovci

blaga, grocerijskih potreb-
ščin, moke in živeža

2201 N. 15th St. SHEBOYGAN, WIS.
Telefon 630 White.

SVOJI K SVOJIM!

Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zed. državah. Velika izbira ur, veriže, družstvenih prstanov; razna izbira srebrnine in zlatnine. Pušk, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustriran slovenski cenik, katerega pošljemo zastoj. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.
Nasledniki:

Derganc, Widetič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo

CUNARD
Ogrsko - Amerikanska črta

V ITALIJO, EGYPT
in AVSTRIJSKO-PRIMORJE

Velikanski novi parobrodi

CARMANIA s tremi vijaki

Največja ladja s tremi vijaki na vodil, in nje sestra

CARONIA s dvema vijaki

Obe ste 676 čevljev dolgi, nosite 20.000 tonov ter dve največji.

FRANCONIA s dvema vijaki

in nosi 18.000 ton. nova od leta 1911.

CARMANIA odpluje 7. jan. 18. Feb.

CARONIA odpluje 21. jan.

FRANCONIA odpluje 11. mar. Prva vožnja

Ogrsko-Ameriška pastrežba

IZ NEW YORKA V REKO čez

GIBRALTAR, GENOVO,

NEAPOL V TRST

Moderni na dva vijaka ladje,

SAXONIA - 14.300 tonov

CARPATHIA - 13.600 tonov

PANNONIA - 10.000 tonov

ULTONIA - 10.400 tonov

Prve vrste kabina \$60. do Neapola \$65. do Reke Trst.

CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.

S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.

or Local Agents Everywhere.

J. F. HALLER
GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji.

2103 Blue Island Av. cor. 21. St.

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi

1825 Loomis St. cor. 18. Place

Dvorana za zabave in zborovanja.

Telef. Canal 1386.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicago je J. F. Bolek-ova, kjer se toči izborno Schlitz pivo in fina vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcem piva, vina ali kake druge pijače 20c. Večerja s pljačo samo 15c.

Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna

JOE F. BOLEK
1870 Blue Island Avenue
vokal 19. ul.

Angleščina

brez učitelja! Slovensko-Angleška Slovnica, Tolma

in Angl. Slov. Slovar stane samo \$1.00, in je dobiti pri

J. V. KUBELKA

538 W. 145 St., New York, N. Y.

Največ z zaloga slov. knjig. Pišite pocenik!

SLOVENC! POSEČAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izborno importirano plzensko, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen poser se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Telefon Canal 1439.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimске in spomladne obuče.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Gostilna "Slovenski Dom"

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov. Incorp.
21. nov. 1909 15. marca 1910.

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Bartol Serjun, Box 6, Arona, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

DRUŽTVENI URADNIKI.

Dr. št. 1 v Darragh, Pa.: Preds. Anton Klanchar, Box 114, Arona; Tajnik John Primožič, Box 140, Darragh; Blag. Jos. Hauptman, Box 140, Darragh. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 2 v Adamsburg, Pa.: Preds. St. Flere, Box 122; Taj. Alois Flere, Box 122; Blag. J. Flere, Box 122. Vsi v Adamsburg, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 3 v Claridge, Pa.: Preds. John Batich, in taj. Box 487; Blag. Lovrene Arhar, Box 451; vsi v Claridge, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 4 v Waukegan, Ill.: Preds. A. Celaree, 706 Market st.; Taj. Ivan Gantar, 604 — 10th st.; Blag. John Stražišar, 611 Market st. — Seja 3. nedeljo v mesecu na 611 Market St.

Dr. št. 5 v Noblestown, Pa.:

SPREJETA NOVA DRUŽTVA.

St. 8 v Marianna, Pa. Sprejeto dne 21. dec. 1910: Frank Sedminek, cert. št. 176; John Jeras, 177; John Sever, 178; Mihael Zavašnik, 179; John Laharne, 180; Mike Malgaj, 181; Albin Karničnik, 182; Egidij Ograjenšek, 183; Hieronim Leskošek, 184; John Skarja, 185; Jakob Kovač, 186; Silvester Casagrande, 187; Alois Matelko, 188; Karol Batich, 189; Josef Oblak, 190; Anton Lamuth, 191.

St. 9 v Skidmore, Kans. sprejeto 28. jan. 1911: John Zakrajšek, cert. št. 198; Simon Repovš, 199; Ignac Mishmash, 200; Anton Mihelich, 201; Frank Repovš, 202; Louis Repovš, 203; George Drozk, 204; Ignac Zore, 205; John Berčan, 206; Andrej Perko, 207; Alois Perko, 208; Anton Rupar, 209; John Gregorčič, 210; John Repovš, 211.

SPREJETI NOVI ČLANI.

K dr. št. 4 v Waukegan, Ill.: Josip Korenin, cert. št. 193. — Društvo šteje 24 članov.

K dr. št. 5 v Noblestown, Pa.: Fr. Klemenčič, cert. št. 192. — Društvo šteje 9 članov.

K dr. št. 7 v Livingston, Ill.: Jakob Korošec, cert. št. 195; Mike Kazmirsky, 196; Frank Sebič, 197. Društvo šteje 48 članov.

Od dr. št. 1 v Darragh, Pa., Anton Kotar, cert. št. 194. Društvo šteje 17 članov.

PRESTOPILI ČLANI.

Od dr. št. 1 v Darragh, Pa., k dr. št. 7 v Livingston, Ill.: Fr. Plazzotta, cert. št. 9; Fr. Čopi, 16; Fred Haering, 28. Društvo šteje 8 članov.

Od dr. št. 3 v Claridge, Pa., k dr. št. 8 v Marianna, Pa.: Henry Lamuth, cert. št. 49. Društvo šteje 18 članov.

POTUJOČI ČLANI.

Od dr. št. 6 v Roslyn, Wash.: F. Toman, cert. št. 115; Martin Smolnik, cert. št. 126.

IZKLJUČENI ČLANI.

Od dr. št. 5 v Noblestown, Pa.: Fr. Obid, cert. št. 97.

J. HAUPTMANN, glav. taj.

MRTEV!

Rusinski spisal Vasil Stefanyk.

Vlak je letel v daljino. Notri je sedel v kotu kmet na klopi in je jokaj. Da bi ga nihče ne videl jokati, skrival je svojo glavo v svojo pisano pleteno usnjeno torbo. Solze so mu padale kakor dež. Kakor bi se utrgal oblak, so mu padale in zopet ponehale.

Trdi udarci železnice so odmevali v kmetovi duši kakor udarci kladiva.

"In še zadnjič se mi je o njem sanjalo. Tedaj jemljem vodo iz vodnjaka — pa ga vidim nekje prav na dnu v tako raztrganem kožuhi, da se bog usmili! Skoro, skoro bo utonil. 'Nikolaj, moj sinček. — sem mu povedal — kaj pa ti tu delaš?' In on na to: 'Oh, oče, jaz ne morem več zdržati pri vojakihi.' In jaz mu nato še pravim: 'Le potrpi in uči se in imej vse v redu.' In glej, že se je izučil..."

Debeli solza mu je pritekla po obrazu nizdol na torbo.

"K njemu grem in vem, da ga ne dobim več. Ali bom pa tudi imel še koga, ki kateremu bi se mogel vrniti? Čez polje je letela za menoj, prosila je in jokala krvave solze, da bi jo vzel s sabo. Noge so ji povisnjele od snega, golčala je kakor blazna. Jaz sem pa poglajal konje in oddiral dalje. Mogoče, da je že zmrznila kje na polju..."

Moral bi pač vzeti staro k sebi? Kaj pa rabiva še zdaj? Naj se porabi ves denar, naj živina pogine lakote. Takima mrličema, kakor sva midva, kaj nama je še treba? Par beraških torb naj še skrpaj skupaj, in potem bova beračila med ljudmi, da prideva do kraja, kjer bo Nikolaj počival v grobu.

Pritisnil je svoj obraz na šipo, in solze so tekle dol po oknu. "Oh, stara, kaj sva morala dočakati! Kako krasen venec sedaj krasni najine sive lase! Kako pač butaš sedaj s svojo glavo ob steno, ljuba moja, kako pač moraš tarnati sedaj!"

Kakor majhno dete je zajokal starček. Jok in železnica sta privzdigovala njegovo sivo glavo.

Njegove solze so tekle kakor voda iz skalnega prepada. Naenkrat se zdi kmetu, da sliši glas svoje stare, kako leti bosa in prosi, da bi jo vzel s sabo. On pa le poganja konje s svojim bičem. Samo stok se čuje daleč po polju.

"Gotovo je ne najdem več živ. Če bi vsaj mene tudi z Nikolajem zagrebeli v grob! Da vsaj skupaj strohni, če že ne moreva skupaj živeti. Četudi noben pes ne zalaja za nama v tuji deželi, da sva le skupaj! Kako naj bi revež sam ostal v brezsrčni tujini!"

Vlak je dirjal neprestano dalje. "Škoda, da si bil raščen kakor hrast. Kar le prime, kar zaiskri se pod temi njegovimi rokami. — Odsekati bi ti bili morali eno, ko si bil še majhen..."

Vlak je hitel proti velikemu mestu.

Z ljudmi je tudi on izstopil. Na cesti se je ustavil. Židovje, nič kakor židovje, in med židovjem ceste, in po cestah tisoč in tisoč luč, visečih na vrvi. Luč se je skrivala v temo, trepetala je. Kmalu, kmalu mora pasti in nastane črna pekel. Toda luči so se zopet trdno prijele v temi in niso popadale dol.

"O, Nikolajko, da bi te le mogel zopet videti, čeprav le mrtvega! Tukaj bo tudi kmalu mene konec, sinček!"

Sedel je poleg zidu. Torbo je položil na kolena. Solze niso več padale na njo. Židovi so se pripogibali drug k drugemu, vse luči so padle skupaj in se igrale v mavričnih barvah. Oklenile so se kmeta, da bi se ga dobro nagledale, ker iz daljnih krajev je semkaj priromal. Dež je pričel kapljati. Kmet se je stisnil še bolj in je začel moliti.

"Mati Kristova, saj vsem dobrim ljudem daješ pomoč in rešitev, in tudi ti, sveti Nikolaj..." in potrkal se je na prsi.

Polica je se približal in mu pokazal pot v vojašnico.

"Gospod vojak, ali je tu umrl Nikolaj Černyj?"

"Obesil se je tam v jelševju zunaj mesta. Zdaj leži v mrtvašnici. Pojdite le po cesti dol, tam vam bo že kdo pokazal."

Vojak na straži je stopal dalje gorindol. Kmet je ležal na cesti

in zdihoval. Ko je ležal nekoliko časa, se je pričel opotekati po cesti naprej. Njegove noge so se tresle kakor ohromele in se zaletavale.

"Sinček, moj sinček, in ti si sam položil roko nase!... Povej mi vendar, sinček, kaj te je gnalo v grob? Zakaj si sam zavrgel svojo dušo za vedno? Oh, lepo tolažbo od tebe prinesem tvoji materi. Zgubljeni smo sedaj, za vedno!"

V mrtvašnici na veliki beli plošči je ležal Nikolaj. Njegovi lepi lasje so bili krvavi. Čelo je odskočilo kakor orehova luščina. Čez njegov trebuh je bil začrtan križ, ker razparali so mu bili trebuh križema in ga zopet sešili.

K Nikolajevim nogam je padel starec na kolena in molil. Poljubljaj je noge svojega sina in tolkel z glavo na hladni oder.

"O gorje, moj otrok, z materjo sva se že pripravljala za tvoje ženitovanje, najela godce, in ti si šel od naju..."

Nato je vzdignil mrtvo truplo, objel njegov vrat in vprašal, kakor bi hotel zvedeti od njega:

"Povej vendar, za koliko maš naj damo, koliko naj podarimo ubogim, da ti Bog tega ne šteje v greh?"

Solze so kapljale na mrliča in na belo, mrzlo ploščo. Jokajoč je oblekel svojega sina v mrtvaško oblečilo. Belo srajco s pisanimi vzorci; pleten usnjen pas in klub s pavovim perjem mu je nadel. Pisano torbo je položil pod njegovo glavo, k glavi postavil gorečo svečo, da bi svetila za zgubljeno dušo.

Kako vrl, lep fant s krasnim pavovim perjem! Mirno je počival tu na hladni, mramornati plošči in zdelo se je kakor bi se še mrtev smehljajal svojemu očetu.

Kržetov.

KJE JE Paul Dobrovnik, doma pri sv. Francišku na Štajerskem. Zanj bi rad, radi važnih stvari, izvedel njegov prijatelj John Gradišnik, Box 77, Diamondville, Wyo. (10-17-11)

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Laura.....4. Jan. 1910 | Alice..... 18. Jan. 1911
Oceania..... 11. Jan. 1910 | M. Washington.. 28. Jan. 1911

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

GLAVNI
ZASTOP
ZA
AMERIKO

2 Washington St.,

New York, N. Y.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,700,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$150,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkate in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Večina slovenskih
krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

ZASTONJ

VPRŠAJTE Z POLNIM ZAUPANJEM ZA SVET IN
POJASNILA. NA VSAKO VPRŠANJE DOBITE ODGO-
VOR POVSEM ZASTONJ!!!

IZREŽITE TO IN ODGOVORITE

NA VSA VPRŠANJA

Ali imate dober tek (apetit)?

Ali ste nervozni in slabotni?

Ali hujšate?

Ali ste zaprti?

Ali se debelite?

Ali so Vam nosnice čiste?

Ali ste hitro utrujeni?

Ali ste raztreseni?

Ali so Vaše oči slabotne in težke?

Ali imate bolečine v obližnjem srcu?

Ali imate kilo (bruha)?

Ali so Vaši otroci zdravi?

Ali imate prehlajenje v plečih?

Ali so Vaše roke in noge vnete?

Ali so Vaši členi trdi in otečeni?

Ali slabo slišite?

Ali ste slabovidni?

Ali imate bolečine v nosu?

Ali je Vaš jezik nečist?

Ali težko dihanje?

Ali je Vaša koža suha in vroča?

Ali je Vaše grlo suho in kedaj?

Ali je Vaša voda motna ali gosta?

Ali je Vaša slina gosta?

Ali slabo prebavljate?

Ali kašljate, suho in na kratko?

Ali kašljate po noči?

Ali imate slab okus v ustih?

Ali ste vrtoglavci?

Ali Vam teče iz ušes?

Ali pljuvate rumene ali sive izmečke?

Ali dobro spite?

Vas spanje okrepča?

Ali pijete mnogo vode?

Ali pijete mnogo opojnih pijač?

Ali pušite mnogo tobaka?

Ali opažate, da izgublimate moč?

Ali Vam je slabo po jedi?

Ali so Vam noge in roke težke?

Ali čutite bolečine v hrbtu in križcih?

Ali ste hripavi po kašlju?

Ali imate črne kolobarje pod očmi?

Ali Vam srce močno in prehitro bije?

Ali imate bolečine, praskanje v grlu?

Ali imate glavoboli? .. kedaj?

Ali Vas glava boli na čelu? .. senčih?

Ali velikokrat vodo puščate?

Ali imate hemoroide (Zlato žilo)?

Ali imate bolečine v sapniku?

Ali imate kake rane na telesu?

Ali imate katar v nosu? .. vratu?

Ali imate reumatizem?

Ali imate slabosti v želodcu?

Ali imate kake notranje bolečine? Kje?

Ali Vas boli temen, vrh glave?

Ali Vas ledice bolijo?

Ali ste otečeni pod očmi?

Ali Vam kedaj kri iz nosa teče?

Ali imate bolečine v trebuhu?

Ali imate kako spolno bolezen?

Triper—Sifilis ali kake druge bolezni brez razlike, koliko je bolezen stara?

IZREŽITE TO

VRHOVNEMU ZDRAVNIKU

Collins N. Y. Med. Instituta

140 W. 34th Str. N. Y.

Pošiljam Vam odgovor na

vprašanja, tičoba se moje

bolezni. Prosim da mi od-

govorite, kaj da je z menoj.

Naznamite mi, ako me za-

morete ozdraviti in ako je

še kaj upanja me ozdraviti.

Prosim obdržite to tajno in

pošljite mi odgovor zastonj.

Ime.....

Naslov.....

Dr. E. C. COLLINS.

Slavni profesor, ustanovitelj naj-
večjega zdravniškega zavoda v Ameri-
ki, The Collins New York Medical
Institute.

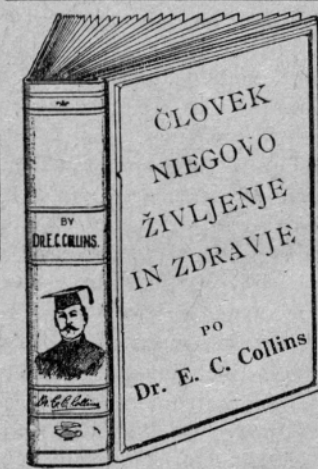
TA KNJIGA VAM

ZAMORE

REŠITI ŽIVLJENJE

To je največja in najboljše zdrav-
stvena knjiga kar jih je bilo do sedaj spi-
sanih, in ta knjiga je učila mnogo drugih
zdravnikov kako boleznim zdraviti. Pisa-
na je v slovenskem jeziku in Vam pove,
kako si zamorete zdravje ohraniti.

Preskrbite si vse ostale zdravniške
knjige, primerjajte njih vsebino z to
knjigo, in spredili boste razloček in
vrednost te znamenite knjige.

Pridite osebno ali pa pišite in pošljite odgovorjena vprašanja na Dr. E. S.
Hyndman-a Medikalnega direktorja od

The COLLINS NEW YORK
MEDICAL
INSTITUTE

140 W. 34th ST., NEW YORK CITY.

Uradne ure so: Vsaki dan od 10-5 pp. Ob nedeljah in praznikih od 10-1 pp. Vsaki torek in petek od 7-8 ure zvečer.

INFLUENZA

Pravi "Pain-Expeller" se je iz-
borno izkazal pri nastopu zavrta-
ne influence.

Glavni pogoj je seveda, da se
ga rabi pravočasno, predno na-
stopijo komplikacije z pojavi vro-
čiške mrzlice.

Prva znamenja so navadno bo-
lečine v glavi, v udih, mrzlica,
šumenje v ušesih, splošna oslabe-
lost vsega telesa, utrujenost v no-
gah in stegnih.

Ne odlašajte, ampak rabite pri
takih pojavih takoj pristni "Pain
Expeller", ker zabranite s tem
večedensko bolehanje.

Navodilo za rabljenje je pri-
loženo vsakemu zavitku.

Varujte se ponaredb.

25 in 50 centov steklenica.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York, N. Y.

N. B. — Richterjeve Congo pi-
lule proti zaprtju.

DOPISI.

So. Lorain, Ohio.

Glas Svobode: —

Prvo kar gotovo zanima čitatelje, ki so po večini delavskega stanu je, zvedeti, kakšne so delavske razmere. Sedaj delamo 6 dni tedensko, s tem pa ne mislim prigovarjati rojakom, da se podajo sem za delom. Tudi tu je dosti rok in se delo dobi težko.

Tukaj je precejšnje število Slovencev. Mnogo jih spada pod rimsko bandero in precejšnje število pod rdečo, delavsko napredno zastavo. Svetih mož, ki nabirajo za "sv." cerkev se tukaj ne manjka. Pa pri nas v Lorainu imamo lepše krščanske navade kot po drugih slovenskih naselbinah: Prvo prideta dva "cerkvena" moža. S 30c sta zadovoljna; čez par dni, ali pa čez par ur prideta pa zopet dva in ko jim povemo, da se smo že odvezali, začudeno vprašata, kaj sva midva potem zastoj prišla? Zopet posezi in daj za spodnjo kikirjo "matere božje". No ja, ena piška več ali manj!

Cerkvena bisaga nima dna, s tem nisem nič preveč povedal in slovenski narod je še vedno tako nesposoben, da daje in zopet daje.

Ko sem jaz omenil pri neki kolekti za cerkev, da bi bilo tudi dobro, ko bi se za Westmorelandške štrajkarje kaj nabralo, ker oni bolj potrebujejo kot vse Marije in Jezuški. Pa bi videli, kako sem naletel! In cerkven mož mi odgovori: delat, delat naj gre do mrcine! Kaj pa se to pravi štrajkati, še je kruha dosti. Ali vas žalost ne obide g. urednik?

Kako se bo preobrnilo take ljudi? Gl. Sv. jih je še mnogo hujše vrste spreobrnila in tudi Ti niso zakleti, samo da dobe pravo čtivo v roku! Pozdrav,

Naročnik.

Depue, Ill.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Delavske razmere so se poslabšale. Največ Slovencev nas je uposlenih v Magnet rudokopu, dve mile od tukaj, delamo pa slabo, komaj po dva dni na teden, ali pa samo po šest ur.

Tovarnah se pa še precej dobro dela, vendar pa ne dobe novi prihlaci nobenega dela, ker se vsak drži. Pravijo, da bo spomladi dela preveč (Mi bi pa bili radi vedno siti!). V družbenih zadevah nam gre pa še precej dobro. Drugič več! Pozdrav,

Jos. Urbanc.

Johnstown, Pa.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Upam, da mi ne odrečete malo prostora. — Kar se dela tiče je tu prav slaba, komaj zaslužno za hramo in stanovanje. Ker sem pri naročnini zaostal, pošljem tudi za kazen 50c.

V Johnstown je precejšnje število Slovencev, ki so vpisani po največ v rudokopih, ki se še dobro zasluži, kadar se dela s celo paro, ne pa sedaj.

Na družbenem polju smo precej bogati; imamo pet podpornih društev, ki vsa lepo napredujejo. Pred letom dni smo ustanovili socialni klub, ki še danes lepo napreduje, čeprav je "klubš" J. R. odnesel iz klubove blagajne \$35.75 in se podal nekam daleč na "West".

Pozivljam rojake, da se bolj oprijemljejo lista Glas Svobode in škandal je, da našo naselbino obiskujejo farski in drugi nedelavski listi v večji meri, kot Gl. Sv. Pozdrav vsem čitateljem,

Math Pečjak, član
soc. kluba št. 15.

Sheboygan, Wis.

8. jan so imeli cerkveni možje sejo in so se odločili, da plačujejo Črnetu letno plačo. Vprašan je bil, koliko zahteva letne plače. Zahteval je \$600 in cerkveno kolekto; cerkveni možje pa stem niso bili zadovoljni, temveč so mu dali \$500 letne plače.

To se mi ravno tako vidi kot tista resnična prigodba, ki se je enkrat doživela v Mokronogu na Dolenjskem na sledeči način:

Nek kmečki fant pripelje na semenj krepkega junca; pride neki kmet in vpraša fanta, koliko zahteva za junca? Fant odgovori: 100 K. Kmet mu je pa odgovoril, če je zadovoljen z 60 dolarji?! Fant pravi, še en dolar oče, pa je junc vaš. In take prišmode so tudi naši cerkveni možje. Jos. Malar.

Aurora, Minn.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Tajnik dr. Delavec št. 7 S. S. P. Zveze je odpotoval in na njegovo mesto izvoljen Vinc. Mikulič, na katerega se naj vsa korespondenca pošilja. Redne seje se bodo vršile vsako drugo nedeljo v mesecu in se člani pozivljajo, da pridejo 12. t. m. ob 9. uri dopoldne gotovo k seji, ker je na dnevnem redu veliko važnega.

Družbeni prispevki in zaostali dolg se mora plačati do meseca aprila. Če je kdo bolan, naj se tajniku javi takoj.

Z delom gre tukaj jako slabo; ne svetujem sem za delom hoditi.

Rozdrav vsem čitateljem Gl. Sv. in članom in članicam S. S. P. Zveze.

Vinc. Mikulich, taj.

L. Box 21, Aurora, Minn.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni uredništvo: —

Namenil sem se tudi jaz, da malo poročam iz naše velike slovenske naselbine.

Kakor drugod, tako gre tudi tukaj z delom bolj slabo, namreč zaslužek je vedno manjši.

Tukaj v Haughville, je samo ena tovarna, in vodstvo iste je sklenilo, da hoče Slovence "pofiksati", ker niso pri zadnjih volitvah za njihovo stranko volili. Tu obstoječa naselbina obstoji večinoma, iz Slovanov, namreč iz Slovencev in Macedoncev, in vsi smo neorganizirani, in raditega smo tudi prisiljeni za vsako plačo delati, katero nam "shopa" ponudi. O kaki organizaciji nočejo Slovenci prav nič vedeti, ker pravijo "ja potlej pa b' bli mi solecisti", "kaj bo pa buh reku". Luther Martin pa je drugače mislil in je rekel: kdor se na "boga" zapusti, ta je gotovo zapuščen.

Če bi se mi organizirali, bi boljše zaslužili in imeli bi ugled, tako pa nas nazivljajo Angleži za "Hanjaki". G. urednik, upam, da mi boste oprostili, ako malo kritiko povem o naših rojakih, mogoče bo malo pomagalo, in da bodo postali ne solecisti, ampak pravi delavci — socialisti.

Zaslužek v tej "shopi", Marble Castings Co. so si Slovenci sami pokvarili s tem, ker hočejo na enkrat preveč zaslužiti. V imenovanju tovarni je plača od kosa "piece work". Slovenci pa so prihajali notri vsaki dan ob 5 uri zjutraj, da zaslužijo kolikor mogoče veliko. To je vse lepo, da se zasluži veliko. Sedaj pa pravijo kapitalisti, to je preveč za enega človeka 4—6 dol. na dan, seveda to ne pomislijo, koliko ur da delavec dela na dan. Sedaj pa idejo za plačo dolj, in vsakemu odtegnejo kolikor je mogoče. Če bi delavci tako delali, da bi zaslužili od \$3.50 do 4 dol. in to brez vsake muje, to bi bilo bolje, kakor pa sedaj, ko moramo "garati", ako hočemo zaslužiti \$3.00. Zakaj kvarite plačo sami sebi. Marsikateri pravi "ja saj bom šu kmalu u staro kontro". To ni prav! Mi moramo gledati, da bodemo samo 8 ur delali, in dobro zaslužili, in ne 12—14 ur, in pri tem drugim plačo kvarili. Veliko je takih, ki pravijo: "saj bom šu v staro kontro" v istini gredo, ali zopet kmalu nazaj pridejo, in nemorejo dosti zaslužiti, in seveda zakrivilo so večinoma sami. Toliko za danes kar se dela tiče.

V drugim oziru pa smo Slovenci tudi dobro podkovani. V prvi vrsti imamo dosti in dobrih salonarjev in drugih trgovin. V zadnjem času smo pa tudi dobili, kar smo dolgo pričakovali dobro slovensko grocerijo, in tako nas naši prijatelji Angleži nemorejo nič več skubiti, kakor je bila to pri njih prej navada.

Slovenci kaj radi sedaj pri svojih rojakih kupujejo, posebno kar je mladine. Seveda kaka stara ženska še zmirom reče: zakaj bi jaz pri Slovenceh kupovala, mi feršte engliš.

Potrebujejo pa tudi še dobre brivce (pa ne da bi štenge delal v nebesa), kateri Slovencev je v tej stroki izurjen, istemu je tukaj eksistenca zasigurjena. Da bode število tukajšnjih klubšev napredovalo, se podpisem z imenom

Klubš št. 4.

Barton, Ohio.

Glas Svobode: —

IV št. 1 sem poročal, da se v tukajšnjim premogovim rovu dela vsak dan, a v zadnjih dveh tednih se je to spremenilo samo na tri dni v tednu. Enega Slova

so prinesli na nosilnicah iz rova dne 23. m. m. ob 3½ uri popol.; padel je nanj pol tona težak kamen; umrl je isti dan ob 11½ ponoči. Trije poklicani zdravniki so pronašli vzrok njegove smrti, u-darec na levi strani glave. Pri izpraševanju "Coronerja" je njegov "body" izjavil, da se je onesvestil in pri padcu zadell z glavo ob kamen. Govori se, da je tisti dan pred dosti alkohol-a popil, in drugi dan je bil strašno jezen, in moral dosti vode piti, slabi zrak zmešan z dimom od smodnika, sta ga zrušila na tla. Star je bil 40 let in član Slovaško evangelskega spolka. Pogreb je bil na 26. m. m. katerega so se udeležili pokojnikovi družbeni bratje. Dne 16. m. m. je vrgel "conductor" poulične železnice iz voza človeka, rodom Ogra, tako surovo, da je namestu umrl. In to samo zato, ker ni imel siromak "nickelna" da bi plačal "car fare".

Dne 18. m. m. sem jo pa sam tudi dobil. V rovu delava skupaj z Madjarom, in si morava pomagati kare porivat eden drugemu; ko sva porinila prvo mojo sva šla po njegovo. Potem "track" okrene navzdol. Jaz odpeljem svojo "karo" v moj prostor a on je njegovo "karo" popustil, ne da bi pritrldil zavirajo na njej in potem muje ušla in mene dohitela ter me udarila v nogo pod kolonom. K sreči ni zlomljena ampak jako pretirna. Posteljo sem tudi že zapustil a vsejedno ne morem na nogo, ker mi je jako narasla. Iščem primernege čevlja, da bi se obul, a ga ne morem najti.

S pozdravom,

Frank Leustek.

Cleveland, O.

Glas Svobode: —

Vodja podrepnikov se je zopet oglašil v svoji razupiti pratiki Cl. Am. Tako urednik Pire pripravljaja svojim čitateljem vsak teden špas.

Čudno se mi pa zdi, da se ta možiceel boji vsake stvarne polemike z menoj. Ali je njegova "verstand baksa" res tako slaba, kot sem nekaj časa nazaj bral v Gl. Sv.? Vse kade!

V št. 9 t. l. zopet tuli v luno in da bi mu odgovarjal na tiste bedarije, bi mi vsak zameril. Povem le toliko: L. Pire, urednik Cl. Am. in solastnik iste stare šare, ki jo je kupil od propadle družbe, je navaden navihaneec, kot so vsi farski petolizeci. Seveda, bi rad živel na račun nevednih, zato tako zavijanje in budalosti. Ko bi omenjeni ostal v lemenatu, bi se mu podalo, v tej službi pa to ne gre vsaj vedno ne! In kje je že ta človek vse bil: v lemenatu, iškali kruha pri Gl. N., pometal pri "Novi domovini" in sedaj je urednik Cl. Am. Možatosti ni nič pri njemu, kot ne pri vseh tistih, ki iščejo pri njem zavetja. Clevelandskim Slovencev pa toliko v pojasnilo: kar so znali pri N. D. to, znajo sedaj pri Cl. Am.

Z N. D. so prišle v naselbino združbe; tej vedi so na razpolago tudi "plajdelci" v Cl. Am., samo če nese. Ali ni sploh škandal, da taki ljudje sploh dobe kako podporo od slovenskega naroda, ko jim je vendar zadnji deveta briga?

Oglejte si vendar ta list Cl. Am., potem pa primerjajte čtivo iste z ostalim slov. časopisi v Ameriki in razlika je taka, da bi človek kmalu ne verjel, da se zamore kaj takega tiskati in prodajati v 20. stoletju.

Cl. Am. drži edino za oglase; ti nekaj nesejo in to je Pirčetu vse. Kdor pozna Cleveland, tako kot jaz, naše trgovce in gostilničarje; pri nekaterih je vse v redu; postrežba dobra; so pa tudi prostori, kjer se moraš paziti, da odideš z zdravo kožo. In tisti pretepi in pobojsstva niso nam preveč v čast in so angleški časopisi že večkrat izrekli svoje mnenje. O tem in mnogem drugem, Cl. Am. nikoli ne poroča. Želim še enkrat, da mi g. Pire stvarno odgovori, za sedaj pa dober tek!

August Kužnik.

Naznanilo.

Družtvo št. 64 S. S. P. Z. v St. Michaelu, Pa., vabi na svojo društveno veselico vse člane in Slovence. Veselica se vrši 22. feb. 1911. Na roj. dan Washingtona. Tudi bratje Hrvatje se vabijo, da nas posetijo. Pri veselici bo igral hrvaški tamburaški zbor. — Ustopnina \$1, dame proste. Dober prigizek. Vabi Odbor.

Klubš št. 4.

Barton, Ohio.

Glas Svobode: —

IV št. 1 sem poročal, da se v tukajšnjim premogovim rovu dela vsak dan, a v zadnjih dveh tednih se je to spremenilo samo na tri dni v tednu. Enega Slova

Glas Svobode: —

IV št. 1 sem poročal, da se v tukajšnjim premogovim rovu dela vsak dan, a v zadnjih dveh tednih se je to spremenilo samo na tri dni v tednu. Enega Slova

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitek moči, reumatizem in trganjev kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranici, led. icah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadač denar dajati, tako pišite po oao zdravilno knjižico, katero vam nemadom pošlemo in bodite uverjeni da o-zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlite.

Ime.....

Pošta..... Država.....

ZGUBA.

Ako ste bledega obraza, ali rmenega, je to viden dokaz zgube vaše krvi. V nji ni več zadostno število pomnožujočih telesa, in je toraj slaba, ali polna nečistih snovi. Vzrok tek snovi pa je neredno prebavljenje hrane. Simptoni nerednega prebavljenja potem so:

Rmena barva obraza,

vedni glavobolj,

slab tek,

slab duh,

vznemirjenost po jedi

zabasanost,

in vnetje.

S temi simptoni združene so še druge nerednosti, ki se razlikujejo po znakih razmer, v kakoršnjih človek živi. Mi vam ponudimo, kot zanesljivo zdravilo v takem položaju,

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko vino.

Opozarja se vas, da se je še ne dolgo tega, formula tega zdravila nekoliko spremenila in je sedaj dokaj močnejše. In kakor sedaj, so manjše, toda veliko upljujejše. Delež si vredite lahko sami. To zdravilo ima prednost pred vsemi drugimi, zato ker:

popolnoma očiste telo ne da bi ga oslabilo.

Ojači vse organe, naredi redno in popolno prebavljenje. Staro, slobo in nečisto kri nadomesti hitro nova, bogata in čista, ki potem deli pripomočke vsem delom telesa.

V PRODAJALNAH, GOSTILNAH IN LEKARNAH.

JOS. TRINER

IZDELOVATELJ KEMIKA LIJ

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljše.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Reinhold Kroll

Trgovec

z vinom in likerji

na debelo

"GREEN BELL"

naša špecialiteta.

410 Greenfield Ave.

Milwaukee, Wis.

Phone: 1574 J.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebsčin. Izdelek je najfineji in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilo zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebsčin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Največja slovanska lekarna v Chicagu

Velikanska zaloga korenin, zelišč in že izdelanih zdravil, medtem tudi Severova, Trinerjeva in Richterjeva. Kadar iščete pomoči, takrat pridite v našo lekarno, kjer ordinirajo samo slovanski zdravniki.

Pri nas se nahaja poštni oddelek, direkno pošiljamo torej denar popošti v domovino. Poslujemo vsak dan do 9. ure zvečer. Pri nas obrestujemo naložen denar po 3 proc. na leto.

Pridite in prepričajte se

C. G. FOUČEK

ze 25 let v tej trgovini na istem prostoru

1801 Center Ave. vogal 18. St. nasproti Narodni Dvorani v Chicagu Ill.

RAZNO IN DRUGO

Iz Jasne Poljane. Ruski listi pišejo, da bo Tolstega Jasna Poljana razparcelirana in razprodana tamkajšnjim kmetom. Dediči Tolstega bi za posestvo radi dobili dva milijona rubljev. Parcelacijo bo izpeljala "Kmečka banka".

Komedija. Praška nemška univerza je imenovala nemškega cesarja Viljema za častnega doktorja medicine. Za katere zasluge — človek zaman vprašuje. Pa naj bo že, kakor hoče, nemški cesar je danes častni doktor nemške univerze v Pragi, in sredi februarja se mu bo med starodavnimi ceremonijami izročila v Berlinu doktorska diploma. K promociji se bodo peljali rektor, dekan in promotor ter nadpedel in pedel medicinske fakultete.

Koliko je Poljakov? Po najnovejših statističnih podatkih je Poljakov 23, 324.000. Od teh jih živi na Ruskem 11.424.000, na Pruskem 4.086.000, v Avstriji 4.864.000, v Severni Ameriki 2.750.000, v Braziliji 80.000, v drugih evropskih državah 100.000 in v ostalih delih sveta 20.000.

Conan Doyle "prakticira". — Znan pisatelj Conan Doyle, ki je spisal znane detektivne in kriminalistične romane, hoče poskusiti svojo srečo tudi v praksi in se je ponudil londonski policiji v službo. Policija je s hvaležnostjo sprejela njegovo ponudbo in mu je dala na razpolago svoje najboljše detektive.

Zanimiva pisma. Profesor dr. Birkenmayer je našel v univerzitetni knjižnici v Upsali in v državnem arhivu v Stockholmu doslej neznana pisma slavnega zvezdarja Kopernika. Med njimi je pismo iz l. 1516, naslovljeno poljskemu kralju Sigmundu; obsega težke obtožbe nemškega viteškega reda in nemških križarskih vojsk. Če je ta dopis vresnici pravi, bo za vedno dokazal, da Kopernik ni bil Slovan le po rodu temveč tudi po duhu in mišljenju.

Babilon. Pri zadnjem ljudskem štetju je napisala neka dunajska rodbina sledeče jezike v oddelek "občevalni jezik": gospa nemško, gospod špansko, ena guveranta francosko, ena angleško in kuharica češko. — Bog ve, kako se razumejo?

Šest največjih mest na svetu. Zadnje ljudsko štetje kaže, da ima London 4.834.000 (s predmestji 7 milijonov) prebivalcev, New York 4.767.000, Pariz 2.764.000 (s predmestji 4 milijone), Berlin 2.064.000 (s predmestji 3.687.000), Chicago 2.185.000 in Dunaj 2.050.000 prebivalcev.

Anarhist dr. Gori je umrl v Portoferranu v Italiji. Izvrševal je odvetniško prakso v Milanu in bil tudi pesnik.

Poročnik Shackleton in lasje. Raziskovalec južnega tečaja poročnik Shackleton je dognal, da ni boljšega sredstva za las kakor je mraz. Vsi udeleženci njegovega potovanja na južni tečaj so se vrnili z gostimi grivami. Ljudje so delali cel dan pri temperaturi pod ničlo, kar je zelo blagodejno vplivalo na lasje, in čim večji mraz je bil, tem gostejši so bili lasje.

Vseslovanska pevska zveza. — Odbor sofijskega kongresa je vsled predloga najuglednejših članov odločil, da se bo tekoni prihodnjega leta vršil v Belgradu veliki vseslovanski koncert z udeležbo 50—60.000 članov in članic raznih slovanskih pevskih društev. Ta koncert bi se naj vršil isti čas ko vseslovanski časnikarski kongres, ki se bo vršil tudi prihodnjega leta v Belgradu.

Dekret proti modernizmu v Rusiji neveljavna. Dunajski "Vaterland" poroča, da je ruski ministerski predsednik Stolipin poslal vsem katoliškim škofom in nadškofom v Rusiji okrožnico, v kateri jih opozarja, da morajo vse odredbe papeža in rimske kurije, v kolikor se tičejo katoliške duhovščine v Rusiji, iti preko ministerstva za zunanje stvari. Ker ni dekret proti modernizmu došel ministrstvu, nima oni "motu proprio" papeža v Rusiji nobene veljave in vse osebe, ki bi se podvrgele, bi bile strogo kaznovane. Omenjeni list je zvedel, da so se ruski škofje obrnili na rimsko kurijo in zahtevali tozadevnih navodil.

Najdena nova dela Tolstega. V književni zapuščini Leva Niko-

lajeviča Tolstega so našli nekatera dela, ki niso bila še tiskana, in ki jih namerava sedaj izdati grofica Sofija Tolsta. Prvo mesto med novo najdenimi deli zavzema drugi del glasovitega dela "Kazaki". Prvi del "Kazakov" je izgubil Tolstoj na kvartanju s Katkovim. Katkov je izdal ta prvi del v svojem mesečniku "Ruskij Vjestnik", ali ga je tako predelal, da mu ni hotel Tolstoj dati drugega dela, in po pogodbi s Katkovim ga ni smel niti tiskati. Sedaj so ga našli in kmalu zagleda beli dan. Našli so tudi zvršetek dela "Beležke služabnika" in izpoved Nehljudova. Nadalje so našli eno celo poglavje dela "Vojna in mir", in neke odlomke iz dela "Sebastopolj v avgustu" in "Iz detinstva in mladosti", ki so morali radi cenzure izostati. Neka zgodovinska novela, ki so jo našli, nosi naslov "Kuzmičev dnevnik", a vsebuje slike iz življenja Katarine II, Aleksandra I. in velikega kneza Konstatina Pavloviča.

Mednarodni kmetijski kongres. Pri seji takozvane "Commission internationale d'agriculture", kateri so prisostovali tudi zastopniki dunajskega c. kr. kmetijskega društva, se je sklenilo prirediti IX. mednarodni kmetijski kongres leta 1911 v Madridu in sicer v maju. Na tem kongresu se bodo razmotrivala gospodarska vprašanja.

Stradivarijeve gosli najdene. V Thüringenu je dobil kurator muzeja, Stelljes, Stradivarijeve gosli iz leta 1736, ki so brez vsake hibe in ki nosijo v notranjščini napis: "Antonius Stradivarius Cremonensis faciebat anno MDCCXXXVI." Stradivarij je izdeloval svoj čas gosli, ki so sedaj najbolj dragocene.

"Slovanska Enota" Uvedla se je akcija za reorganizacijo "Slov. Enote". Parlamentarna komisija češkega kluba je sklenila, naj se začne takoj nova pogajanja za reorganizacijo Slov. Enote. Posvetovanja med Čehi in Jugoslavanii so pričela. — Slovenski klerikaleci so že proglašali politiko proste roke ter jadrati med vladne stranke, ali akcija od strani Čehov jim je ustavila pot; sedaj "premišljujemo", kaj je storiti. Bajne ne kažejo preveč nagnenja za Slov. Enoto, baje prevladuje Krekov nazor, da naj bodo klerikaleci neodvisni od Čehov in drugih Slovanov. Hočejo se otresti vsake kontrole od strani drugih Slovanov. Odločitev pade v kratkem. — Parlamentarna komisija "Slov. kluba" šteje 8 članov, Krek, Povše, Grafenauer so za politiko proste roke proti vladi, Korosec je za najstrožjo opozicijo. Najbrže odloči Šusteršič za Krekovo taktiko!

Najstarejša banka v Evropi. — Ta je bila ustanovljena Benetkah leta 1157., ko je bil trgovski promet "Kraljice Jadranskega morja" v polnem cvetju. V tistem času se je vršil velik promet med Azijo in Evropo skozi Perzijski zaliv in Črnomorje v Aleksandrijo in Egipt, roba se je vozila na brodih preko Sredozemskega in Jadranskega morja v Benetke, od tam se je razdeljevala v razne dežele Evrope. Benetška republika je slovela v onem času zbog svojega bogatstva in kredita. Ustanovila je banko, za katero je jamčila vlada. Ta banka je uživala velik ugled v trgovskem svetu. Beseda "banka" prihaja od laške besede "banco", to je klop ali stol, kjer so šli denar in sklepal kupčije. — Po "T. L."

Nekaj o ženski in o ljubezni. Lord Monmouth je zapustil vse svoje premoženje večidel družini svojih nekdanih zabav, svojemu nečaku pa je volil samo manuskript, v katerem je opisal podrobnosti svojega občevanja z ženskami. Ta manuskript se je sedaj našel in povzame iz njega bogat zaklad izkušenega bonvivanta. Nekaj njegovih aforizmov hočemo v naslednjem podati. Žena je čuvajka pravosti. Če jo hočeš dobiti za sebe, moraš se tako obnašati, da se obupana vpraša, kako dolgo še hoče kljubovati njenim čarom. — Če si bogat, obdajaj se s sijajem bogastva; če si reven, zatruj, da vse bogastvo ne odtehta moči strasti. Če imaš slovito ime, očaraj jo s svojo slavo, če nisi slaven, delaj, kakor da ti ni nič za slavno ime. Žena ne ljubi onega, nad komur more vladati brez strahu, onega se sa-

mo oklepa, za katerega se boji, da se ji izneveri. Drugo proti drugi moraš izigravati. Zato pa si poišči malo ljubezen, ki te ščiti pred samoto in ti veča samozavest. Sijaj, s katerim te obdaja ljubezen ene, očara drugo. Dokler hočeš, da se žena za tebe zanima, bodi hladen. Če si slučajno kje sam ž njo dvori ji tako, da nehoti pričakuje, da se ji bližaš še bolj. Prihodnjič pa se delaj, kakor bi se prav nič ne bilo zgodilo. Če ne veš ali te ljubi ali ne, izmisli si neko ljubezen do druge in ji razodeni svoje skrbi. Gotovo spoznaš iz njenih odgovorov, ali smeš kaj pričakovati ali ne. Stori ravno nasprotno tega, kar sem tu opisal. Sama se ti potem izneveri. Ženske s kostanjevimi lasmi so nam moškim bolj podobne kakor blondinke. Njena ljubezen pozna vrhunec in vsled tega tudi pojevanje. Lahko jim ljubimkane tudi predsedu. Ljubezen blondink je vedna razburjenost brez presledkov, nenasitne so in njih ljubezen nima ne začetka in ne konca. Ničesar se ne nauče in naj so še toliko izkusile. Nikdar ne vedo ničesar, samo čutijo. — Mnogo bolj pa so ženske čuteče, vendar se hitreje utrudijo. Kostanjevolase so bolj interesantne, morda pa jih nikdo ne ljubi tako kakor blondinke.

Štiridesetletnica nemškega cesarstva je dala vsem listom priliko, da so pisali o uspehih Nemčije v dobi zadnjih 40 let. Dočim se vobče priznava, da se vsi nemški nameni, ki jih je postavil kancelar Bismarck, niso uresničili, se vendar ne da tajiti, da je vzel upliv Nemčije na celini. Dr. Dillon, ki vestno zasleduje vse dogodke v evropski politiki je napisal v "Contemporary Review" članek o uspehih germanizacije v Evropi, kjer pravi: Nemčija in Avstrija, se snatra od aneksije sem za eno državno telo. Zbližanje Nemčije in Rusije pa ni odkrito. Leta in leta že polni Nemčija rusko zemljo s svojimi kolonisti. Rusija ima sicer zakon, ki je obrnjen pred vsem proti Poljakom, in določuje, da skoraj v 20 ruskih zapadnih kolonijah tujec ne more postati posestnik ruske zemlje. Ta zakon pa ne brani nemško naseljevanje in dovoljuje Nemcem, da postanejo ruski podaniki, ne da bi s tem prestali biti nemški državljani. V treh gubernijah na nemško-ruski meji je do 100.000 nemških kolonistov. V Volinjski guberniji spada 12 del ozemlja Nemcem. Nemci iz Nemčije skrbijo za to, da med temi kolonisti ne izgine narodna nemška zavest. Tako je bila zbirka nemških pesmi na povelje nemškega cesarja razposlana nemškemu konzulatoma, pevskim društvom in raznim drugim nemškim društvom v Rusiji, na Poljskem in drugod. Pastor Pahls je v varšavski guberniji ustanovil društvo za propagiranje nemške misli v rusko poljskih pokrajinah. V zapadno ruskih mestih se ustanavljajo nemški strelski klubi, ki v uniformah, oboroženi s puškami prepevajo pangermanske pesmi, hodijo po mestnih ulicah. Nemške banke dajejo nemškemu kolonistom posojila, da kupujejo rusko zemljo, pod zelo ugodnimi pogoji, celo po 2% in uspehi kažejo, da bo denar dobro naložen. Nemci ustanavljajo povsod šole, prirejajo razne patriotične slavnosti in monopolizirajo trgovske informacije. In to ne samo v Rusiji, — Ko je bil dr. Dillon v Madridu so tam svečano otvorili nemško srednjo šolo pod protektoratom španskega naučnega ministra. V Braziliji so nemške šole in mnogo nemških časopisov. V uTrčiji in v Mali Aziji je nemška propaganda, v Belgiji se čutijo Nemci kakor doma, v Antverpeni je nemški kapital in nemška trgovina. Podobno piše Battine o nemških uspehih na Nizozemskem, v angleških kolonijah, v Južni Ameriki in tudi na francoskih tleh. Posebno Turčija mika Nemce. Turška armada ima nemške oficirje za instruktorje. Turčije kupuje nemške ladje, izposoja si v Nemčiji denar pod ugodnimi pogoji. Carigrad in druga nemška mesta kar mrgole nemških bankirjev in trgovcev in razne židovske podjetnike radi proglašajo za nemške podložnike. V nemških rokah so banke, železnice, ladje in trgovina. Tako pišejo o nemških uspehih angleški politiki, ki s pozornimi očmi zasledujejo razvoj Nemčije.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

SVOJ K SVOJIM!

Ta teden se nudi našim odjemalcem velika prilika

da pod nizko ceno nakupijo
bombaževinasto blago

v največji izbiri in po najnižjih cenah

S vsakim kupljenim pred-
metom dobite **ALBERT
LURIE CO.** varčne znam-
ke. **DVOJNATE** znamke
vsako sredo in soboto do
5 ure.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

Napoleonova vojska na pirenej-
skem polotoku.

Silovite izpremembe so strašno razkačile narod španjolski in nič se ni dal potolažiti, ko so mu francoski oblastniki ponujali novo svobodno ustavo in obetali druge koristne naprave, kakoršne je bila na Francoskem obrodila velika prekucija. Po vseh večjih mestih, ki se niso prišla sovražnikom v pest, napravile so se "junte" ali odbori, ki so vsak v svojem kraju v imenu kralja Ferdinanda osnovali nekako začasno vlado ter skrbeli za branbo domovine. Predrzni vodniki so nabrali cela krđela oboroženih kmetov ter se z njimi skrivali po gorskih soteskah, odkoder so zdaj tu, zdaj tam planili na potujoče francoske vojske in jih hudo pritiskali. Obzidana mesta so se branila proti naskakujočim Francozom s takim junaštvom, da so se jim po vsej Evropi čudili. V nekaterih krajih so se duhovniki postavili na čelo pobožnega ljudstva, ki je v Francozih videlo brezverce, ki so prišli, da bi Španjolcem zatrli državno, narodno in versko svobodo. Tako se je po vsem Španjolskem začela grozna mala vojska, ki je za Francoze že zato bila jako pogubna, ker se jim nasprotniki niso na odprtem bojišču v bran postavljali, ampak samo v zasedah prelazili nánje. Tudi se je pripetilo, da so Španjolci francoske vojske po noči na stanovanjskih zavratno umorili ali pa jim ostrupili jedi in pijačo. Prav za prav so Francozi samo v Madridu bili gospodari ali tudi tu se kralj Josip ni varnega čutil, in že dne 1. avgusta 1808 je šel iz mesta, ko je komaj štirinajst dni bival v njem. Prestrašilo ga je poročilo, da so Španjolci pri Bayleni v Andaluziji ujeli francoskega generala Duponta s celim njegovim krđelom, nad dvajset tisoč mož, ki so skoraj vsi žalostno končali. Po zgledu Španjoleev ohrabril

so se Portugalci ter tudi osnovali domorodne "junte" in nabirali vojščakov. Angleži so kmalu izprevideli, da bodo na pirenejskem polotoku Francozom najlaže prišli do živega in jeli so vstajnike podpirati z novei vojščaki. Meseca avgusta 1808 stopil je zvedeni poveljnik Wellesley z angleško vojsko na Portugalskem na suho in dne 17. avgusta je zmagal Francoze pri Wimeiri. Junot se je nato dne 30. avgusta v Cintri udal proti temu, da se je z svojo vojsko na angleških ladjah prepljal domu na Francosko.

Tako se je leta 1808. Portugalska osvobodila, in bilo je misliti, da bo skoraj tudi na Španjolskem konec francoskemu gospodstvu, kajti že so se vse francoske vojske morale umakati nazaj za reko Ebro. Toda Napoleon, ki je toliko kraljev pahnil s prestola ter cele države pokoril oblasti svoji, ni se nikakor še dal zastrašiti po črni vojski priprostitih španjolskih kmetov. Brž ko se je v Erfurtu pobotal z ruskim cesarjem, podal se je sam na pot čez pirenejske gore. Iz nemških trdnjav je pobral francoskih vojščakov, kolikor jih je mogel, porenški zavezniki so mu tudi dali pomoči, a doma na Francoskem je oborožil novince, ki bi jih sicer še le imeli leta 1810 vzeti v vojščake. Vsa njegova vojska na Španjolskem je tedaj štela malo da ne tri sto tisoč mož. Španjolci so jih imeli komaj za polovico, katero so razpostavili v dolgi vrsti od biskajskega morja do Saragosse ter jo tako še bolj oslabili. Najprej so Francozi pri Espinosi razkropili levo nasprotno krilo, a takoj nato se je Napoleon sam z veliko močjo zagnal na ostalo vojsko in jo zmagal pri Tudeli ob reki Ebru dne 22. novembra 1808. Brez velikih težav je francoski cesar zdaj dalje stopal in prve dni meseca decembra je že bil v Madridu. Tu je ostro kaznoval ujete nasprotnike, odpravil

inkvizicijo in druge starinske naprave, zaprl mnogo samostanov, potem kraljevo oblast povrnil bratu svojemu Josipu, a dne 23. januarja 1809 je bil zopet v Parizu.

Ali po vsem tem še ni Napoleon nikakor mogel reči, da je upokoril Španjolece; njegovi generali so morali nadaljevati vojsko v severnih in južnih krajih, a pred črno vojsko niso Francozi itak nikjer in nikdar bili varni. Po bitki pri Tudeli se je junaški Palafox z levim krilom umaknil v Saragoso. Tu je že prejšnje leto hlabro odbijal naskakujoče Francoze; zdaj pa je mesto bolj zavaroval, založil se z živežem ter se z večjim navdušenjem uprl sovražnikom, ki so dne 20. decembra zopet prišli pred mesto in ga jeli oblegati. Čez mesec dni je vse njihovo prizadevanje bilo zastoj. Hrabri brambovci so z dobrim uspehom odbijali sovražne napade, a večkrat so se nenadoma iz mesta zagnali ter potrli mnogo nasprotnih topov, med tem ko je kmečka črna vojska prišla Francozom za hrbet. Toda vednemu streljanju mestno zidovje naposled le ni moglo kaj, in konec januarja 1809 podrla se je na treh straneh. Brambovci so svečano prisegli, da se ne udajo, dokler se bo kje stal kak kos zidu, za katerim se bodo mogli braniti, in tako je tudi bilo. Prišedši v mesto morali so si Francozi vsako hišo posebej osvajati, in začel se je grozen boj, kakoršnega dotlej niso pomnili. Kedar so nesrečni prebivalci opešali in se niso mogli dalje bojevati, podali so se v podzemeljske kleti in kakor hitro so nad seboj čutili kako stopanje, zažgali so smodnik in hiša se je skupaj s Francozi razletela v zrak. Kmalu je Saragossa bila velika razvalina; kdor ni bil za orožje, tičal je v podzemeljskih jamah in rovih, in od dne do dne se je krčilo število bramboveev. V tem se je začela kuga in pomorila je po tri do štiri sto ljudi na dan. Blizu petdeset tisoč Španjoleev je poginilo in ni jih bilo mogoče pokopati, ampak kar po ulicah je ležal mrlič

pri mrliču; kakih dvanajst tisoč drugih je ležalo bolnih, in ni ga bilo, ki bi jim dajal kake pomoči. Ko je tudi Palafox zbolel, udala se je dne 20. februarja 1809 saragosska "junta" Francozom, ki so španjolske vojščake kot ujetnike gnali na Francosko. Bilo jih je nekaj čez deset tisoč, po večjem bledih in bolnih, a med njimi bil je tudi Palafox. Med potjo so Francozi kar takoj vsakega ustrelili, kdor od slabosti ni mogel dalje. Žalostni konec Saragosse je le še bolj ohrabil španjolsko ljudstvo, a tudi po ostali Evropi je obudil splošno sovraštvo zoper Francoze in željo po maščevanju.

Dalje prihodnjič.

DOPISI.

Jenny Lind, Ark.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Z naročnino tudi nekaj besed. Kar se dela tiče, je sedaj tukaj slaba. V premogovem rovu št. 17 in št. 18 se je delo ustavilo, požar je 2. jan. t. l. uničil popolnoma rov št. 18. V rovu št. 17 se je pa še naprej delalo; nazadnje je tudi zadnji "zaštapa!"

Zadnji teden smo delali samo 4 dni. Če se razmere kaj na boljše spreminjajo, bom poročal.

Rojakom priporočam Glas Svobode.

Naročnik.

Aurora, Minn.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Tu vam pošiljam nabrano svoto po Ivan Rožane za Linotype, \$2.10, darovali so: John Turk 25c, za to, ker je dal zadnji kvoder, ki ga je na Miller zaslužil in še 5c, ker je naš rojak trikrat predsednik pa se baha in še 5c zato, ker pri sobratu wisko pijem. Neimenovan 25c, za to, ker nisem bil že pet let pri maši pa vseglah dobro živim in še 5c, ker žena ni bila še v cerkvi kar je na Aurori. Fr. Bernik 25c, ker sem pri tistem kamnu krščen, kakor Rev. Pirnat in še 5c, ker pijem ga rat. J. Žnidaršič, 5c, ker Glas Svobode berem že štiri leta pa je ne opustim. V. Mikulič 10c, za to, ker me Rev. Pirnat ne glajha in še 5c, ker na Aurori leseni svetilniki mrzlo pivo pijejo in še 5c, ker si je društvo Delavee naročilo zastavo. Ivan Rožane 25c, za to, ker se je bik istrgal, pa so se krave smejale in še 5c, ker ljudje v cerkvi stojijo, pa so klopi prazne in še 5c, ker grem mimo vrat pa nočem notri in še 5c, za to, ker ne bodo knjig za mano lučali. — Neimenovan 5c za to, ker narodna jednota neče blind-pige podpirat. Frank Zajc 25c, za to, da ljudem oči odpre, da bi pristopili k društvu Delavee št. 17 S. S. P. Z. Ivan Rožane 10c, ker je že ena ura in trideset minut popoldne. Neimenovan 10c, ker Pirnat nič ne dam. Neimenovan 5c, ker Rev. Pirnat rad karte igra evik in ajne. V. M.

Iz črnega brloga.

Portugalski jezuitje so kupili neko veleposestvo pri Brnu na Moravskem. Naša ljuba širša Avstrija bo menda res zadnje pribesališče te golazni, med tem, ko se morajo pridni domačini izseljevati v Ameriko. In potem pa še pridigujejo o nekem patriotizmu take klerikalne brezdomovinske vlade kakoršna je Avstrijska.

Po navodilu slovenske angleške slovnice, tolmača in angl. slov. slovarja se lahko vsaki priprosti človek angleščine, kakor jo v navadnem življenju rabi, priuči, kar je v tej deželi nujno potrebno, ako hoče imeti kak boljši posel in neodvisno živeti. Knjiga v platno vezana stane samo \$1.00 in je dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y.

KJE se nahaja moj prijatelj Ivan Peskar? Star 26—27 let. Doma iz vasi Lesa; v Ameriki je že 5 let. Pred dvema letoma sva bila skupno v Clevelandu, O. in pred 1 letom je bil v Joliet, Ill. Kdor izmed rojakov ve za njegov naslov, prosim, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi na Louis Zaletel, Box 601, De Pue, Bureau Co., Ill. (2-10-11.)

IŠČEM prijatelja imenom Jernej Končar, doma iz Vač pri Litiji. Imam mu važne stvari poročati; če kdo rojakov ve za njega naj mi to naznani, pa ali se naj sam javi. Louis Prelošek, Bowie, Colo.

JOHN NEMETH

Inkorporiran pod zakoni države New York.

KAPITAL: 25,000.00.

Denar se pošilja v staro domovino brzojavnim potom. — Prodaja vožne listke in notarijat.

BRATJE SLOVENC! POZOR!!!

Vsaki dan pošiljate svoje težko prislužene denarje v staro domovino. Ta denar pošiljate skozi razne "bankarje", kateri se nad zaupanjem denarjem večkrat izpobabijo. Vi pošiljate svoj denar po ljudeh, katerih ne poznate in kateri nimajo tudi po zakonih urejene bančne posle temveč se žive le od nevednosti drugih ljudi.

Takozvani bankarji se spuščajo v razne nevarne spekulacije, kupujejo zemljo in tvegajo Vaš denar in če se jim ne posreči zapuste svoj posel in ljudje pridejoob svoj denar.

Bratje! Šola uči! Skušen je že bilo mnogo in v našem interesu je, da vas svarimo, da ne poslušate samohvale takih ljudi. Naša firma nikoli ne spekulira z ljudskim denarjem; mi pošiljamo denar takoj, tudi telegrafičnem potom, na pristojno mesto in vaš denar je v desetih dneh doma.

Bratje Slovenci! Pozor pred ljudmi, katerih ne poznate in ne dopustite več, da se vaš denar tvega v spekulacije. Pošiljajte svoj denar po ljudeh, ki so v zvezi z domačimi denarnimi zavodi in kjer se denar hitro in brez vseh sitnosti izplača.

Pošiljajte denar le skozi trdke, o katerih vsakdo ve, da so poštene. Kadar hočete poslati denarje v kraj, ali kupiti vožnji listek in kadar potrebujete zakonskega sveta, obrnite se na firmo John Nemeth.

Ta firma obstoja že 30 let v Ameriki in vsi Slovani se obračajo zaupno do nje.

Pišite po cenik na naslov

John Nemeth,
457 Washington Street,
New York, N. Y.

John Nemeth, predsednik.
Bivši c. kr. konzul. agent.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Zemlja za kmetije, in kmetije

MISSOURI!

MISSOURI!

Najboljša zemlja za kmetije, ravnina brez vsake vode, gozd ali deloma posekano, aker od 18—22 dolarjev. Obdelane kmetije, ravnina 25—50 dol. aker. Valovita ravnina, gozd 12—17 dol. aker. Kmetije 16—30 dolarjev aker.

Vsakdo, ki ima veselje do kmetijstva, naj kupi kos zemlje! Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, trpentinovega olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vsih nemogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš, vsaj 40 akrov zemlje in na nji preživel boš vedno sebe in svojce na pošten način. Ni države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v splošnem kmetijstvu.

F. GRAM REALITY Co. Naylor, Mo.

Pridite in si oglejte

Naše, nove vrstve
zimске fine moške
obleke in suknje

Največja izbira v Chicagi po
ceni od.....

\$7.50 do \$25.00

Oleke in suknje za dečke.....

\$2.00 do \$10.00

Vogal Blue Island Avenue
in 18. cesti.

Jelinek & Mayer, lastnika.

HRANITE!

Kar prihranite, naložite v zanesljivo banko. V največji zadregi vam vsak prihranek pride prav!

Uložite svoj denar v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Odprta v soboto od 6 do 8 ure zvečer.

VSTANOVLJENA 1890.

Vsak slovenski delavec naj
čita "GLAS SVOBODE"